

GAZDASÁGI LAPOK

24. szám.

Megjelenik minden vasárnap

1908. Junius 14.

VIZMENTES
PONYVÁK

HAZAI GYÁRTMÁNY!

VITORLAVÁSZON-
PONYVÁK

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Gyár: LAJTA-SZENT-MIKLÓS (Sopronmegye).

ELSINGER M. J. és FIAI

BUDAPEST, IV. KER., DEÁK FERENCZ-UTCZA 3. SZÁM.

GABONAZSÁKOK

VIZMENTES
SÁTRAK,
KÖPENYEK,
LÓTAKARÓK,
VEDREK, TÖMLÖK.

LEGOCSÓBB
BEVÁSÁRLÁSI
FORRÁS!

MINTÁK ÉS ÁR-
JEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE.

Eredeti stassfurti

40%-os kálisót és kainitot

valamint az összes egyéb műtrágyákat legolcsóbb
áron szállítja

Kalmár Vilmos

a stassfurti kalisyndikátus vezérképviselője

Budapest, VI., Andrásy-ut 49.

Eladó birtok.

Szőllősvégárdó község határában (Ugoosamegye, posta- és vasutállomás Nagy-Szőllős) Nagy-Szőllős város, megye, székhely és vasut állomásától 3 km-terre, a kassa-jabloneczai állami út mentén jobbra és balra, nagyrészen belsősegeknek alkalmas 530 (1200 □-öles) hold szántóföldből álló birtok nagy belsősegekkel, urilakkal, jó gazdasági épülettel, egy évi 800 korona bért hozó házzal, melyben állami iskola van, 20 kat. hold dohányültetéssel, nagymennyiségű őszi és tavaszi vetésekkel és teljes felszereléssel eladó. Birtokon jelzálog-teher van, mely átvehető. Felvilágosítással szolgál **Czapáry Dénes, földbirtokos.**

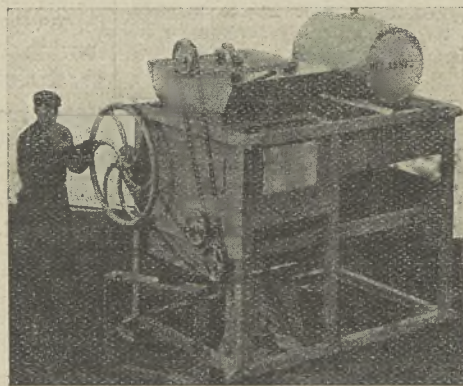

Egyetememes kéve-gyorskötők

legolcsóbb árban azonnal szállíttatnak.

Nagy választék mindennemű gazdasági kötélárunkban.

HELLE O. műszaki kötélverőáru gyár POZSONY.

Ne vegyünk MELASSE-keverékeket!

Az egyedül megbízható erőtakarmány az, melyet a gazda maga állít elő! Ajánljuk a szabadalmazott, automatikusan adagoló, tetszőleges mennyiségben pontosan keverő

„Agrikultura“ melasse-erőtakarmányt készítő gépeinket

kézi vagy hajtóerőre berendezve! 3-4 waggon árú előállításánál a gép ára már megtérül. — Melasse, szárított répaszelet, korpafélék, mindenféle műtrágyák, „Agrikultura“ org. trágya, enyv-telen csontliszt stb. árusítása.

Agrikultura mezőgazdákát ellátó részv.-társ. Iroda és mintatelep: Budapest, V., Zoltán-utca 12. Sürgőnczim: Oxigen. Telefon: 99-43.

Őszi trágyázáshoz a

Thomassalakiszt

csillag

védjeggyel

helyesen alkalmazva, min-
legolcsóbb foszforsavas mű-
munkákkal és árajánlat-

den növénynek legjobb és
trágyája. — Kívánatra szak-
tal készségesen szolgál

KALMÁR VILMOS

Budapest, VI., Andrásy-ut 49. sz.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól
és figyeljünk a védjegyre!

Minden zsák ólomzárval és
tartalomjelzéssel van ellátva!

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

Van szerencsém tisztelt vevőim és gazdatársaim be-
cses tudomására hozni, hogy a **60 év óta fennálló**
eredeti tisztavérű BERNI tehenészetemet békés-
megyei kamuti gazdaságomból somogy megyei
NÉMETLADI gazdaságomba áttettem, ahol ezentul
is állandóan tisztavérű **BERNI bikák** eladásra fel vannak
állítva.

Ugyanott telivér és félvér árdeni mének és méncsikók
eladók.

Posta és távirat: **Németlad.**

Gróf Hoyos Miksa.

Gazdák figyelmébe!

SCHLOESING THEOPHIL világhírű franciaországi gazdasági vegyész,
a francia tudományos akadémia tagja által föltalált és a **marseillei Schloe-**
sing-gyárakban gyártott védő- és irtószereit a **szőlőket és más nö-**
vényeket pusztító élősdiek ellen, hazánkba bevezetvén, kiadtuk ismer-
tető-füzetünket és utasításainkat a kártevők elleni védekezésről. Erről szóló,
tudományos alapon készült ismertetőnk:

1. Schloesing-ház és feje: Theofil Schloesing. 2. Schloesing bordói pora;
védekezés a peronospora ellen. 3. Schloesing egyszerű lecsapott kénpora;
védekezés a lisztharmat ellen. 4. Schloesing vasgáliczos lecsapott kénpora a sár-
gaság és rákfenésedés ellen. 5. Schloesing lecsapott rézgáliczos kénpora a
fürtrohadás, fürtperonospora és blackrot ellen. 6. Schloesing lecsapott niko-
tinos kénpora. 7. Utasítás a burgonyabetegségek elleni védekezésre. 8. Uta-
sítás a répák élősdie ellenségei elleni védekezésre. 9. Utasítás a rózsák, disz-
cserjék, virágok és konyhakerti növények élősdie betegségei és ellenségei elleni
védekezésre. 10. Utasítás a hernyók irtására. 11. Schloesing „PYRALION“-ja;
védekezés a szőlőmolyok ellen. 12. Utasítás a trágyatelepeknek, komlóskertek-
nek, a baromfiaknak és baromfiótlaknak kénporrali kezelésére.

Ezen füzeteket fölszólításra díjmentesen és bérmentve küldik a **Schloe-**
sing Testvérek és Társai r.-t. gyáraik, Marseille (Franciaország).
Vezérképviselet a magyar birodalom területére: **Frankl Adolf bankháza**
Budapest, Eötvös-utca 19. sz. (Saját ház). **Telefon 25-40.**

Pályázatokhoz csak bizonyítvány-másolatok csatolandók. Eredeti bizonyítványok elvesztéseért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

KIS HIRDETŐ

Kis hirdetések ára: minden egyes szó 4 fillér, csak oly levelek továbbíthatnak, melyek a szükséges postabélyeggel ellátva küldetnek be.

ZSÁK PONYVA KÖTÉL

POLLAK SÁMUEL SZEGED

Alkalmazást keresők.

Földmivessiskolát

végzett, nőtlen, kevés igényű, jó írású egyén megfelelő állást keres. — Czim: Kis Károly, Kemenesmihályfa.

Hirdetmény.

A hódmezővásárhelyi m. kir. földmivessiskola két éves tanfolyamát folyó évi szeptember hóban több oly, részben m. r. katonakötelezettségének is eleget tett fiatal ember végzi, kik szeptember hó 15-től kezdve mint botos ispanok, munkafejlesztők, magtárolók és gazdák igen jól alkalmazhatók. Ezen fiatal emberek kiváló használhatóságát leírásban bizonyítja azon körülmény, hogy az igazgatóság ajánlatára csak azon végzet tanulókat számíthatnak, kik szorgalmukkal, tesztüle eszéggel, használhatóságukkal és előmenetelükkel ezt megérdemlik. — Szíves megkereséseket a bér megjelölésével kér az igazgatóság.

Október hó 1-re

ispáni, vagy ehhez hasonló nős állást keres 26 éves, r. kath. vallású, 8 éves gyakorlattal, földmivess- és középiskolát végzett egyén. Külső és belső munkálatokat, állattenyésztést, tehénésztet, valamint könyvelést és levelezést kellően képes vezetni. Szíves megkeresések 908. sz. alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Vizsgázott intéző

és gőzgépezett, földmivess, tejjgazdasági, szeszfőzői iskolát végzett, szőlőszeti tanfolyamot hallgatott, 41 éves, nős, gyermektelen, ugy közt, mint laka talajon okoskodott, telepítésként 2 kincstári birtokot kezelt s jelenleg 3 birtokot kezel Négrádban, könyvvezetés, pénztár és a gazdaság összes ágai kezelését érti, birtokkezelői állást keres újtól. Zárt ajánlatok Muravics Gyula Budapest, Rákóczi-ut 40., I. em., ajtó 1. sz. továbbít.

Ispáni állást

keres mielőbbi belépéssel tanintézetet végzett, több évi gyakorlattal bíró, nőtlen, protestáns vallású gazdaság; jártas a szeszgyártásban, dohánytermelésben, mézskórhomok, téglagyártásban, cukorrépatermelésben, hizlalásban, tehénésztetben és az egyszerű gazdasági számvitelben. Bővebb információt nyújt Szilassy Zoltán ur, országyűlési képviselő, Budapest, Köztelek; Kriek Aladár ur, nyug. korona-urad. felügyelő Léván; Gróf Sándor urad. intéző ur Négrád-Ecsegén; Juhász Kálmán ur, intéző Nagy-Málason. Megkereséseket 920. szám alatt továbbít a kiadóhivatal.

Gazdasági

tanintézetet végzett, keresztény vallású, nőtlen fiatal ember 4 évi gyakorlattal és jó bizonyítványokkal, bármikori belépésre segédtszti vagy ennek megfelelő állást keres. Czim 872. sz. alatt a kiadóhivatalban.

Betöltendő állások.

A tésenyi gazdaságban

egy őrnöki állás üresedett meg. Az állás azonnal elfoglalható Pályázni óhajók adják be kérvényüket a tésenyi gazdaság intézőségéhez Téseny, u. p. Baranya Baksa.

A baranya-szentiőrinczi uradalomban betöltendő

egy gazdasági őrnöki állás. Előnyben részesül azon gazdasági tanintézetet végzett fiatal ember, ki több évi gyakorlatra hivatkozhatik. Bizonyítványok másolatával felszerelt pályázati kérvények — melyek vissza nem küldetnek — **Uradalmi Főbérnökség** címre **Baranya-Szentiőrinczre** küldendők.

Gróf Breunner Agoston

örököszei szelizi uradalmában egy segédtszti állás folyó évi július 1-től, esetleg később betöltendő. Segédtszti járulékok: K 1653:33 készpénz, 10 méter tűzifa, butorozatlan szoba és esetleges tanté. Véglegesítés esetén nyugdíjképes. Gazdasági tanintézetet végzettek, kik a magyar nyelven kívül a német nyelvet tökéletesen bírják és fogalmazni néméül képesek, küldjék be bizonyítványmásokkal — melyek vissza nem küldetnek — felszerelt folyamodványukat az uradalmi jószágfelügyelőséghez Zselizre, Bars megye.

Szakképzett gépész

kerestetik folyó év nyarán aratás és cséplésre, körülbelül 4—5 havi tartamra, lovag Bakó Károly ur buzai gazdaságában. Pályázótól megkivántatik, hogy a cséplőgaritúrán kívül kévekörtáratógépek, valamint a Hofherr-féle löherfejtő szerkezetét és kezelését ismerje. Havi fizetés 130 korona, ellátás, mosás nélkül. Állás legkésőbb folyó évi június 20-án elfoglalható Pályázni óhajók forduljanak az intézőséghez, Buza, Szolnok-Doboka megye.

Majorgazda állás

betöltendő a hosszupályai uradalomban (Bihar m.). Kerestetik tapasztalt, nagyobb uradalomban hosszabb időt töltött értelmes gazda. Az állás július 1-én betöltendő. Ajánlatok bizonyítványmásokkal, melyek vissza nem küldetnek, a tisztartói hivatalhoz címzendők.

Nagyernye

marostordavármegyei községben levő, naponta átlag 1500 liter tejet feldolgozó tejszövetkezethez folyó év június hó 15-re szakiskolát végzett, szorgalmas vajmester kerestetik. Fizetése: készpénzben havi 80 (nyolcvan) korona, napi 2 liter tej, lakás 2 szoba, konyha, kamra, 300 négyszögöl kerttel. A mennyiben az állást elnyerő egyén nős lenne, felesége a szövetkezetnél havi 30 (harminez) korona díjazással ugyancsak alkalmazást kaphatna. Megfelelő munkálkodás esetén fizetésjavításra számíthat az illető. Mindazok a vajmesterek, kik fenti állást elnyerni óhajják, eddigi működésükről szóló s egyéb más bizonyítványmásokkal ellátott kérvényeket „Székelyföldi Miniszteri Kirendeltség Marosvásárhely” címre küldjék be.

Folyó évi

július hó 1-re való belépésre erélyes, tapasztalt gazdát keresek. Ajánlatokat kérek következő címre: Spitzer Jakab bérgazdasága Konyha, Pozsony megye.

Posnansky és Strelitz

aszfalt és kátrány vegyi termékek gyárai Erzsébetfalva, Bécs és Witkowitz (Morvaország). — Városi iroda: Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27.

Kátrányos fedélpapirlemez. Kátránymentes „GLORIA” csement aszfalt fedélemez. Aszfalt elszigetelő lemezek ölbetéttel. Carbolineum. Carbolisav. Creolin. Facement. Falaszfalt. Hővédőanyag.

Füsttámasztó ládák szőlőknek tavaszi fagy ellen való megvédésére stb.

Fajtojások!

Reitter Oszkár

főkapitánynál Nagybecskerekén kaphatók I. rendű fajtisza, Angliából hozott törzsek utáni **Fehér Orpington** } tojások darabja **Sárga Orpington** } **50 fillér.** **Pekingi kaosa** }
Rázásmentes biztos csomagolás faldobokban ingyen. Angol emdeni ludak, fehér és sárga orpingtonok, pekingi kacsa készletben. **ALLAMI NAGY ARANYÉRMEK!** Gyözelmi díjak számos hazai és külföldi legelső és legnagyobb kiállítások. Tojások tavaszi szállítására most már előjegyezhetők!

A pekingi kacsatenyésztés a baromfitenyésztés koronája.

Fiatalt, 8 napos kacsákat szállítok darabonként 1 koronáért, 4 hetes és 1/2 kg. sulyukat a 3 kor-ért, 7 heteseket 2 kg. sulyukat a 5 kor-ért, 20 drb 4—5 kgos tenyészkaecáim után. Figyelmes kiszolgálás, nincs rizikó, mert láthatóan csomagolok. A kis kacsák jól fejlettek és szép testalkatúak. Az én 2 és 3 éves tenyészkaecáim tojás hozama évenként 130 darab. Tenyésztojások az idény előhaladottsága miatt tucatszámra 4 koronáért. Szállítás bérmentve és utánvét mellett. Legnagyobb magyar pekingi kacsatenyésztés.

Wache Alajos, Győr.

Klett-Braun-féle szérumok

sertésorbánc, a borjúk fertőző tüdőlobja, tyukkolera, sertésvész és sertéspestis ellen!

Előállítja ezeket **J. Hauf & Co. G. m. b. H. Feuerbach**, Stuttgart mellett. — Kaphatók kizárólag a

„LABORATORIUM védőoltóanyagok termelésére részv.-társ.”-nál Budapest, VI., Felsőerdősor 10. szám.

16 első díjjal és ezüst éremmel kitüntetett

KÁLLAI LAJOS

motorgyárában Budapest, VI., Gyár-utca 28. a leghíresebb benzinelocomobil-cséplőkészletek kaphatók.

!! Teljes jótállás kitűnő cséplésért !!

Ezen motorokat minden gazdasági engedély nélkül maga kezelheti.

Használt gépek becsereitnek.

Olcsó árak részletre. Árjegyzék ingyen.

KÁLLAI féle motor-cséplőkészletek bizonyítványok tanúsága szerint kitűnő sikerrel működnek az ország minden részében, többek között: **Báró Kemény József** urnál Maros-Németi; **Zeykfalvi Zeyk Dániel** főispán urnál Nagy-Enyed, stb.

Yorkshirei tenyészállatok

eredeti, Angliából importált legnagyobb fehér faj egyenes ivadékjai minden nem és kor életkorra legelősebb áron eladó. — Hat és nyolc hetes választási malacok darabonként 15—21 korona. Megrendelések **Frey Károly** hercegi uradalmi intézőhöz, Puszta-Vacs, Pestmegye.

Gőzgéptulajdonosoknak

ajánlom szabadalmazott kosárbetéteimet, melylyel a legrosszabb esetben is tisztán lehet minden terményt kicsépelni. — Prospektust kívánatra küld: **Bajzath Ignác, Székelyhídon.**

AZ ERDÉLYI

KERESKEDELMI TÁRSASÁG FODOR és TÁRSAI

megbízásokat elfogadnak

jármós ökrök, tinók,

sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetíti.

Czim: Erdélyi Kereskedelmi Társaság, Kolozsvár, Szentegyház-utca 2. Telefon 311.

Pannonia szálloda

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 7. sz.

PIEDLER JÁNOS LENFONÓGYÁRA KOMÁROM.

Vesz nyers lenkórót szál nyéréshez, valamint kaszált és géppel csépellenszalmát tetszés szerinti mennyiségben és tiszta eredeti (pernai) orosz lenmagot.

Czégképviselő kerestetik.

Egy nagy forgalommal bíró angol gyár kitűnő gyártmányainak, u. m. kévekörtáratógépekhez, drótkötelek gézekéhez stb. eladása céljából elsőrangú, igen mozgékony és a mezőgazdasági áruk eladásával foglalkozó czégeknél jól bevezetett képviselőt keres. Ajánlatok angol nyelven, információkkal együtt H. F. 3902. alatt **Rudolf Mosse**-hez **Hamburg** címzendők.

Könyvelés.

Az egyszerű és kettős gazdasági könyvvelben perfekt, független, idősebb, gazdasági ismeretekkel bíró könyvelő elvállalja gazdaságok és uradalmak könyvelésének berendezését, vezetését és mérleg szerinti lezárását, mindenütt az adott viszonyokhoz és kívánalmakhoz legzélészerűbben alkalmazva. Bizalmi kiküldetéseket, rovacsolást, leltározást és a meglévő könyvek felülvizsgálását is hajlandó teljesíteni. Honorarium mérsékelt. Szíves megkeresések e lap kiadóhivatalához kéretnek „Könyvelés 1087” jelleg alatt.

FEHÉRLÓ-SZÁLLÓ étterme

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 15. Kitűnő magyar konyha, figyelmes kiszolgálással. Ebéd 75, vacsora 65 kr. — Székvényfüzet 10% engedménnyel. — Földbirtokosok találkozó helye. Tulajd. **KOLB JÓZSEF**, Csalányi-vendéglő volt főpinczére.

GAZDASÁGI LAPOK

Alapította KORZIMICS LÁSZLÓ
1849-ben.

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

VEZÉRELV:
Hozunk mezei gazdaságunkba
helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre 16 kor.
Fél évre 8
Negyed évre 4

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czimzendők.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala veszi fel.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Hirdetési mellékletek jutányos árban fogad-
tatnak el.

Az e lapokban foglalt cikkekért minden után-
nyomási jog fentartva.

Kéziratokat a Szerkesztőség nem ad vissza.

Telefon: 623.

TARTALOM.

	Lap
Szemle. — J.	431
Tárca. A tojás története. — Krenedits Ferencz	432
A fedezetlen határidőzleti vitához a felsőházban. — Kodo- lányi Antal	432
A vetések állása és a mezőgazdaság állapota 1908. évi június hó 1-én	432
Porszem. „A kié a föld, azé az ország”-ja. — Andrássó- vich Géza	436
Ujabb vélemények a talaj mélyműveléséről. — Grabner Emil	436
Viharágnyak helyett torpedó ballonok	437
A tengeri kapálásáról. — Grabner Emil	437
Kérdések és feleletek	438
Kérdések: A szarvasmarha bélyegzése. J. J. — Csalán kiirtása az eleven galagonyasövényből. B. K. — A trágya térfogatnyulása. L. B. — Vaskekék rosz- dája ellen. V. K.	
Feleletek: Tőzegaljazó szalma helyett. P. — A ta- karmánykizlak legszélesebb méretői. C. — A vilá- gító szerek a gazdaságban. A. K. — Nyulós borok javítása. P.	
Hírek	438
Apró szakközlemények	440
A gabnadóls ellen. — A német pinczeszövetkeze- tek bukása. — Fedett és szabad trágyatelepek. — Uj oltási mód a tuberkulózis ellen	

SZEMLE.

(A gazdasági helyzet. — Önálló magyar bank készíttetéssel vagy nem. — Állattenyésztésünk fejlesztésének iránya, tekintettel a várható jövő fejleményekre.)

A pünkösdi esőzések a hova eljutottak, fölfrissítették a terményeket, a ritka alacsony buzáknak további hanyatlását megakadályozták, a tavasziakat fejlődésükben segítették és a kapásokat a megsemmisítéstől óvták meg. A kislülésnek induló melegek is új életre keltek. Feltűnő sok helyen jöttek ezen esők jéggel és sok határt elverték a mogyorónál is nagyobb jegek. A biztosító társulatokhoz oly sok helyről jöttek a Hiób hírek, hogy képtelenek voltak annyifelé mozgósítani a becselőket. Az esőzés éppen a takarmánykészítés idején jövé, a gazdák megkönnyebbülten fogadták azt, hogy feltűnő esős lehülés után szerdára kiderült. A buza és rozs levén főterményünk, mindenkit érdekelt ennek sorsa. A miniszteri becslés meglehetősen megfelel a tényleges helyzetnek. Emelve e becslés aligha lesz, mert a ritka és alacsony buzák már sem sűrűbbek, sem magasabbak nem lesznek. Hamarabb lehet attól tartani, hogy a $\frac{8}{10}$ részben későn vetett és sokfelé nagyon rozsdás buzák szemét a júliusi meleg meg fogja szorítani. Ha ezt a kalamitást eltudnók meg-

felelő időjárással érni, akkor a 37 millió reményelt termés még csorbitatlanul meg lehetne. Ellen esetben ezt a számot jelentékenyen redukálni kellene.

*

Nagy figyelemmel olvastuk a bank elkülönítéséről szóló szakértői nyilatkozatokat. A megkérdezettek túlnyomó része kitért azon kérdés alól, hogy előnyös lenne-e Magyarországra nézve az elkülönítés ez idő szerint. Nagy pénzügyi kapacitások szavaiba bele nem szólhatunk a nélkül, hogy a kontárkodás vádjának magunkat ki ne tennők. Mégis egy részletkérdésbe van beleszólásunk. A szakértők egy része azt a nézetét fejezte ki, hogy a készfizetések fölvétele Magyarországra nézve veszélyes, mert kereskedelmi mérlegünk passzív, és ennél fogva kitehelnők könnyen magunkat annak az eshetőségnek, hogy arany ércfedezetünk eltűnne. Azt is fölemlítették, hogy a közgazdasági termelés, nevezetesen az ipar és kereskedelem föllendítése nélkül a kereskedelmi mérleget megjavítani képesek nem vagyunk. Hogy a mezőgazdaság megfelelő irányítása is hathatna a mérleg javítására, arról senki sem beszélt. Ezért kell felszólalnunk. A kereskedelmi passivitást főleg annak köszönhetjük, hogy rengeteg pénzt adunk ki szövetanyagokért. A pamut, a len és juttáért 100 milliónál több arany megy ki évenként. A helyett, hogy a szövetanyagokat magunk termelnők, elhagytuk bukni a gyapju, a len és kendertermelést. A helyett, hogy magunk állítottuk volna elő a szükséges szöveti nyersanyagokat tömördek aranypénzt adunk érte a külföldnek. Ezt a közgazdasági politikát Ausztria oktrojálta Magyarországra. Persze most consequensnek kell lenni. Ezt a drága aranyért behozott anyagokat feldolgozva részben ki kellene vinnünk. De könnyű behozni és nehéz kivinni. Hogy kivihessük, meg kell nyitni a Balkán államok határait a hus-behozatalra nézve, hogy még több aranyat veszítsünk a külföldre kivihető husnak csökkenő értékében — hiszen a versenyt magunk zudítjuk magunkra. »Das ist der Fluch der bösen That.« Megrendített közgazdasági alapokra persze, hogy nem lehet készfizetést fektetni. Vagy helyreállítani az egészséges közgazdasági alapra vagy lemondani oly szép törekvésről, mint a minő a készfizetések fölvétele.

*

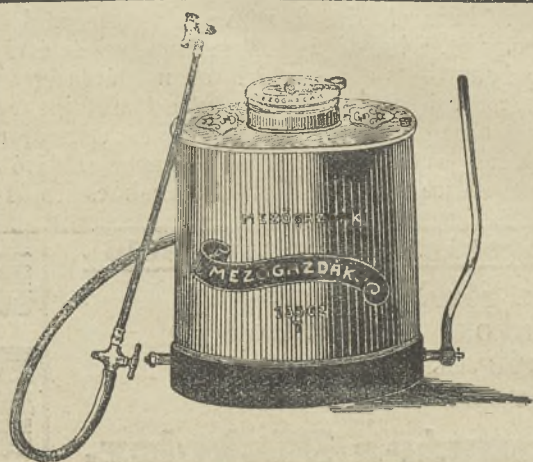
Gróf Dessewffy Aurél kijelentette, hogy az önálló vámterület nélkül nem tartja lehetségesnek a készfizetések fölvetését. Ebben teljesen igaza is van. A jelenlegi kiegyezés alap-

ján az lehetetlen, mert el kell vérzenünk. De dr. Jankovich Bélával tartunk. Az önálló bankot meg kell csinálni, dacára a sok nehézségnek, mely elénkbe tornyosodik. Egyszer már megkezdeni a magunk lábán járást, mert Ausztria közgazdasági politikája sokban ellentétes a miénkkel és nekünk kellett eddig mindig meghajolni az osztrák takácsok érdekei előtt — innen a kereskedelmi mérleg passivitása, innen óriási eladósodásunk. Csak akkor remélhetjük, hogy a magyar kormánypolitika, értjük a földművelést is, reá fog térni arra az utra, hogy az ország földművelése elő legyen készítve a jövő fejleményekre. Addig vakon megyünk egy örvény felé, pedig az idő gyorsan mulik és minden perc drága.

*

A földművelési miniszter, dr. Darányi Ignác újra fölvetette az előző miniszterek által félbeszakított marhatenyésztési akciót. Jelentékeny költséget vett föl a tenyészállatbeszerzés előmozdítására. Hozsánakat zengenénk ezen elhatározása elé, hogy ha nem egyesítene bennünket a Balkán államok részéről várható husinvásio. Valjon nem kell-e attól tartanunk, hogy a déli határok megnyitása a husbehozatalra nézve oly árcsökkenést vonand maga után, a mely állati termelésünk rentabilitását lehetetlenné teendi. Át-éltünk már keserves évtizedeket nyomasztó árakkal, a mikor a szálás takarmányokat mm.-kint csak 3 koronával vehettük be számításunkba, mert csak így tudtuk az állattartást pénzügyileg megokolni. Ilyen perspektiva elé nézünk, ha a déli határokat ismét megnyitják. Van-e akkor értelme annak, hogy a marhatenyésztést fejlesszük? Midőn a Vaskapu szabályozásáról volt szó, a boldogult gr. Károlyi Sándor azt mondotta, hogy nem megnyitni, hanem eltorlaszolni kellene e kaput. Ugyanis akkor zudították országunk nyakára a Dunán a sok balkáni gabonát. Ezen elkeseredésnek akkor meg volt a teljes jogosultsága. Ezen gondolatmenettel nem kellene-e nekünk szarvasmarháink számát apasztani, hogy a nagy árcsökkenést elkerüljük. Inkább keveset produkálni haszonnal, mint sokat deficizzal?

Hogy ha a vámelkülönítésre irányuló törekvés komoly dolog és nem ürcs beszéd, akkor az állattenyésztési politikának meg van adva az iránya. A gyapju termelés fokozása egyrészt másrészt a tejgazdasági termelésnek hatalmas föllendítése. Eltekintve a lótenyésztéstől, ez a jövő sürgős feladata. Hogy Ausztria kézzel-lábbal iparkodik marhatenyésztését most emelni, — ennek czélzata

Ajánljuk nagyobb szőlőbirtokosoknak tökéletesített magyar fogatos szőlőpermetezőinket, melyekkel nagy munkaerő és permetező anyag megtakarítás érhető el. — Most megjelent tavaszi, szőlőművelési árjegyzékünket, szőlővédekezési gépek, permetező stb. anyagokról kívánatra bérmentve megküldjük.

Mezőgazdák A. jegyű permetező R 40.—

„ B. „ „ „ 34.—

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
BUDAPEST,

V., Alkotmány-utca 31. sz.

világos. Ausztria nem akar a vámelkülönítés esetére Magyarországra nézve kényszerhelyzetbe kerülni. Azt akarja, hogy ha a határt Magyarország marhabevitelére elzárja, büszkén verhesse a mellét és elmondhassa, hogy nem vagyunk rátok szorulva magyarok. Fuljatok a zsirotokba! Csak a vak nem látja, hogy a lajtántuliaknak ez most a politikájuk. S mi ezzel szemben a marhalétszámot emeljük? Igenis emeljük a tejelő létszámot. Lökjük félre a hustermelésre irányuló állatok szaporítását és tüzzel-vassal emeljük a jó tejelő tehenészeteket. Mozdítsuk elő energikusan a vajtermelést, hiszen ez lesz kiviteli cikkünk a jövőben a hus helyett, — s a tejprodukczió minden oly alakulatát, a mely kivitelképes a jelenlegi vámkülföldre is. Emeljük a luczerna termelést, a mely mód nélkül el van hanyagolva. Pedig a mi földünk és klimánk tulajdonképpen a luczernára való. Ha minden magyar gazdának meg lesz a silója, mint Amerika és Ausztráliának tejelésre való jó állata és bőséges jó takarmánya, akkor a külön vámterületre lépés egyik legnehezebb feladatával meg fog tudni birkózni. Ellenkező esetben ments Isten a külön vámterülettől! Igénytelen szavunkat teljes tárgyilagossággal emeljük föl. Ha megfontolásra méltatják örülni fogunk neki, ha nem, akkor mi erről nem tehetünk.

y.

A fedezetlen határidőüzleti vitához a felsőházban.

Wekerle miniszterelnök ur a felsőházban gróf Zselénszky főrendiházi tagnak a fedezetlen határidőüzlet eltörlésére vonatkozó indítványában tett azon kijelentésére, hogyha a kormány még az ősszel sem terjeszti elő ezt a törvényjavaslatot, akkor egy husz-harmincz-ezer gazdából álló küldöttség fogja azt a kormánytól megszünetelni, — azon válasza, hogy e kérdésben különben argumentumoknak kell dönteni és nem 20—30 ezer, erre talán nem is egészen hivatott egyénnek a kívánsága szerint, — egy a multban szájról-szájra járt párbeszédet juttat eszünkbe: hogy t. i. egy agrár képviselő — még azon időben interpellálván a miniszterelnök urat a fedezetlen határidőüzlet eltörlése végett, midőn még az Ausztriában nem volt eltörölve, — tőle azon választ kapta: »A fedezetlen határidőüzlet eltörlését már csakis

Ausztriával együttesen, egyetértve vihetjük keresztül.«

Midőn pedig az illető képviselő a miniszterelnök urat e kérdésben akkor, midőn már Ausztriában a fedezetlen határidőüzlet el volt törölve, újból interpellálta, interpellációjára azt a választ kapta: *Hja! ezt nálunk nem lehet megtenni, mert nálunk egészen mások a viszonyok, mint Ausztriában.* Hát azt hisszük, hogy ilyen argumentummal bizonyára a kilátásba helyezett 20—30 ezer gazdaküldöttségnek is akármelyik tagja elő tudna állani. S ezt az a miniszterelnök mondja, a ki akár mint miniszterelnök, akár mint pénzügyminiszter mindenkor arra törekedett, hogy a középosztályt és ezzel a középbirtokos osztályt gyengítse. Hogy kinek a rovására, azt ő is, mi is tudjuk.

Kár tehát oly nagyon lekicsinyelni a nagy gazdaközönség argumentumait. Mert annyit mondhatunk, hogy a fedezetlen határidőüzlettel még mindig folyó kizsákmányolását a börze lovagjai által már megelégette — nagyon megelégette a nagy gazdaközönség és csak szegényére válik Magyarországnak, hogy ma már Európa összes börzelovagjainak csupán a budapesti börze szolgál személtlerakódó teleptül.

Különben, majd annak idején a fedezetlen határidőüzlet fentartása érdekében felhozandó argumentumoknak állunk elébe.

Kodolányi Antal.

A vetések állása és a mezőgazdaság állapota 1908. évi junius hó 1-én.

A m. kir. földmívelésügyi miniszterhez a gazdasági tudósítótól beérkezett jelentések alapján.

Gazdáink tájékoztatására fog szolgálni a földmívelésügyi miniszter jelentése a termés állapotáról jun. 1-én. Kezdjük tehát a jelentést, a melynek eredménye az őszi állapotára nézve, daczára Pünkösdkor beköszöntött esőzéseknek, már kedvezőbb alig lehet. Ellenben tavasziak a takarmányok és kapásoknál még kedvezőre fordulhat.

Május hó második felében a hosszas szárazság, szeles idő és nagy meleg után, az ország egy jó részére kiterjedő többnyire zivataros eső, mely helyenként ugyan kisebb jégesővel is járt, kedvezőleg hatott a mezőgazdaságra. A hol eléggé bő eső volt, ott javult is a hely-

zet, mindazonáltal a növények jóformán országszerte az esőnek ma is nagy hiányát érzik, a mit fokoz még a hirtelen beállott nagy meleg, melynek káros következményei már is mutatkoznak úgy az őszieken, mint különösen a tavasziakon.

Természetesen legkárosabb hatása mutatkozik az abnormalis szárazságnak és melegnek leginkább azokon a területrészekben, a hol vagy igen kevés csapadék volt, vagy pedig a hol egyáltalán eső nem is volt.

Igy tehát a mezőgazdasági állapot ma sem kedvező és egész határozottsággal lehet állítani, hogy országos eső hiányában nagyon sok vidék termés kilátása, így különösen az Alföld nagy részén, kritikussá jelezhető.

Sürgősen esőre van szüksége a növényzetnek, mert a még helyenként jó és eléggé türehető őszi és részben a tavasziak is — ez utóbbiak sok helyen jobban mint az ősziak — már stagnálnak és közel fekvő a veszély, hogy a kalászkok fejlődése (nevezetesen a buza és árpáé) a remélnél jóval kedvezőtlenebb lesz.

A buza és rozs kalásza eléggé szép, nagy, a rozs kifogástalanul virágzott is, a buza azonban a hőség miatt egyes helyeken, a mint ezt a tudósítók közül sokan jelentették, már hibásodik és így aggodalmak vannak az iránt, hogy igen sok kalász meddő is marad.

Félős ez különösen azoknál a vetéseknél, a melyek különben is alacsonyok, vékony száluak, illetve soványak és megfelelően nem is bokrosodtak vagyis nagy átlagban a késői vetéseknél, a melyek kalászkodása sem volt megfelelő, illetve nagy átlagban egyenlőtlen lett.

A tavasziak visszamaradása — bár az árpa már kalászáat hányja, noha alacsonyabb a normálisnál — újabban szintén aggodalomra ad okot.

A tavaszi árpa meglehetősen szépen nőtt, de épen csak ott, a hol az eső még elég jókor jött, ugyanez konstatalható a zabvetésnél.

Legkielégítőbbek a gabonavetések a nyugotra eső hegyi vidékeken és a kis Alföldön, különösen az utóbbi helyen igen szépen helyre jöttek, leggyengébbek azonban a nagy Alföldön és itt is leginkább a Tisza mentén, továbbá a Maros és Körös medencéjében, végül a Duna-Tisza közének nagy részében, vagyis azokon, a részeken a hol a gabonatermelés ma is faproduktuma a gazdaságoknak.

Ismételjük, hogy az alább közölt és szá-

TÁRCZA.

A tojás története.

Irta: Krenedits Ferencz.

II.

Az állati alak fejlődése a kellő melegség hozzájárulása következtében fokozatosan halad előre. Az észleletek azt bizonyítják, hogy pl. a tyuktojásban egy napi költetés után a képződő állat első nyoma hosszvonal alakjában szemlélhető, mely a gerinces rendszernek alapja. 47 órai időtartam után a hosszvonal két vége megvastagodik s görcső alatt már a főbb véredények is kivehetők; a hatodik napon már mozog az ébrény, a kilencediken a csontok képződése kezdődik, a tizenegyedik napon már pelyhesedni látjuk az állatot, a tizenötödiken légző szervét kezdi működtetni, a tizenkilencediken a héj alatt életre ébredő kis jószág már csiripelését hallatja s végre tökéletes korra jutván, a csőre hegyen levő szaruhéjjal bölcsőjét feltöri s napfényre jő.

A költés ideje nem minden madárnál egyenlő tartamu; a galambok 16—17, a tyuk 19—20, a viziszárnyasok közül a ludak, réczék 28—30, a hattyuk pedig 35—36 nap alatt költik

ki tojásaikat, miből látszik, hogy a költési idő a madár nagyságával növekszik.

Ezek képezik a madaraknál a szaporodás folyamatát, melyet szeméink előtt naponként ismétlődni látunk, anélkül, hogy ismernők azt az erőt, mely az alakatlan anyagnak élő testet ad.

Ugy a halaknál, mint a virágoknál és fák- nál, hogy tulszaporodás ne álljon be, gondoskodott a természet, hogy a magvak és peték egy része állati táplálékul szolgáljon. Ezt látjuk érvényesülni a madaraknál is, főleg pedig házi szárnyasainknál, melyek közül különösen a tyuk és kacsá tojik legtöbbet, melyeknek tojásai legélvezhetőbbek, melyre nézve azonban az emberi szükségletek és a kereslet fokozásával egyre nagyobb a fogyasztás és ezzel járó értékelkedés tapasztalható, miért is sok tenyésztő még mindenféle mesterséges eszközöket és táplálékot is ad állatjainak, hogy csak szaporábban tojjanak. Mindezeknek azonban vajmi keveset használ a tyukoknak borssal való etetése, pl. csak betegséget okozhat, tudjuk u. i., hogy a bors minden állatnak méreg, a pörkölt makkal való etetés szintén szaporább tojásra ösztönzi a tyukokat, ezen táplálék azonban ismét a tojás sárgájának ad sötét árnyalatot, miáltal a tojás gyanús kinézetű nyér. A magyar baromfitenyésztők leg-

ártatlanabbaknak tartják a kendermagot és csalánt. A tojásértékesítéssel járó haszon fokozására mindazonáltal legajánlatosabb a tyukok jó megválasztása, kor szerinti megkülönböztetése és a tyukoknak akként való gondozása, hogy télen át is rakjanak tojást. Rendes körülmények között a tyukok márczius elején kezdenek tojni és tojnak október elejéig. Ebben az időben kell a télen át is tojó tyukokat kiválasztani, a mi úgy történik, hogy ügyelünk arra, hogy meghagyott tyukjaink fiatalok legyenek és korra nézve különbözők, hogy ne egyszerre, hanem sorra egymásután kerüljenek kotlásra, valamint hogy a hidegtől eléggé védett helyen teletessenek ki. Nagy különbség van azonban a tavaszi első és a későbbi tojások között. A tavaszi tojás a költetésre legalkalmasabb, minél későbbi, annál gyengébb, olyannyira, hogy a juniusból, juliusból származók már rendszerint csak csenevész állatokat adnak, az ilyen csirkékből tehát nem lenne tanácsos tyukokat nevelni.

A baromfitojásra nézve azt tapasztaljuk, hogy pl. a lud-tojás kellemetlen, nehéz étel, a pulyka-tojás ellenben izletes nyálánkság és a kacsá-tojás is jobb ízű, mint a tyuktojás, ezeket azonban nem szívesen adják el majorosaink a tojásgyűjtőknek, hanem kizárólag költetésre teszik el, különösen a kacsá tojásai-

Olcsó árak!

Ganz és Társa, Hofherr és Schrantz felsőmagyarországi vezérképviselői.

Gőzekealkatrészek, ekevasak, aczél- és fémalkatrészek, gőzekeodrony-kötelek. Sack-rendszerű ekerészletek, ekevasak, kormányok, mindenféle gazdasági gépek. Kazánkovács munkák. Új tűzszekrények. Malomberendezések. Diesel-, szivógáz-, benzin-motorok.

Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolcz.

Pontos kiszolgálás!

mokban kifejezett termésátlagok, a melyek a nagy tömegben beérkezett termésátlagok főeredményei, a hozzájuk fűzött reményeknek megfelelőhessenek, nagyon jó időre és különösen bő esőre van szükség, különben a remények nemcsak hogy meg nem valósulhatnak, hanem még további visszaesésre is számíthatunk.

Az őszi árpa is kalászba jutott, ez még eléggé jól tartja magát, de mint minden szalmás gabna, ez is nagyon reá szorult a jó időre.

Az őszi repcét már aratják különböző eredménynyel: minőségileg és mennyiségileg is különböző eredmények mutatkoznak.

Ugy mint a gabonaféléken, a kapás növényeken is meglátszik az eső állandó hiánya; igaz hogy némely helyütt igen szépen keltek, jól is haladtak, sőt néhol kifogástalan is állanak, de különösen a sík vidékéken sürögösen esőre van szükségük, hogy a türethetetlen meleg káros hatása nyomokat ne hagyjon magán után.

A palánták, kerti vetemények, hüvelyesek, zöldségfélék csak öntözéssel tarthatók fenn, így is azonban már valószínű, hogy a termés a múlt évinél jelentékenyen kedvezőtlenebb lesz.

A mesterséges takarmányfélék első kaszálása nagy átlagban közepes eredménynyel végződött; a minőség kitünő, a réti fű kevésbé elégitette ki már a gazdákat, bár a domb és hegyi részekben eléggé jó volt a termés, ebben, illetve a kisebb termésben ismét leginkább az Alföld gazdái rövidültek a nedvesség, illetve az eső hiánya miatt.

Egyedül a szőlő az, a mely csaknem ország-szerte jó reményekre jogosít, holott a gyümölcsféle, a mely oly gazdagon virágzott, a tömördek mennyiségben mutatkozó hernyók és cserebogarak kártételei miatt, a hol pusztításukra nem sok gondot fordítottak, rossz természetű ígér.

Meg kell még emlékezni a május hó második felében előfordult jégesőről is; Pest, Nógrád, Békés, Bihar, Máramaros, Torontál, Jász-Nagykun-Szolnok, Zemplén, Heves, Hont és Háromszék vármegyében volt jégeső és néhol érzékeny kárt is okozott.

Ködöt jelentettek: Baranya, Veszprém, Bács-Bodrog és Zemplén vármegyékből.

Rozsda és üszög is mutatkozik a gabonaféléken, de csak kisebb területrészekben.

Férgek és rovarok. Ezeknek kedvez az időjárás; néhol elég sok kárt okoznak úgy a szalmás őszi és tavasziakban, mint különösen a kapásokban.

A mostani teljesen abnormális időjárási viszonyok hatása alatt fontosnak látszott annak lehető hiteles megállapítása is, hogy mennyiben változott az őszi és tavaszi termények területe szemben a múlt 1906. évvel, a mely esztendő területi adatai ismertek előttünk. Ennek gondos kipuhatólására újabb felhívás intéztetett a gazdasági tudósítókhoz — mert az utóbbi időben még többféle kiszántás is történt a rossz fejlődés miatt — és ezen felhívásra a gazdasági tudósítók elismerésre méltó buzgalommal meg is feleltek.

A közel két és félezer jelentés beszámolt arról, hogy az őszi területe változott ugyan, de korántsem olyan mértékben, mint pl. a múlt 1907. évben, a mikor nagyon sok gabonavetés kifagyott, illetve a nagy hó alatt kipállott.

A folyó év telén kevés hó lévén és nagy hideg sem volt, kifagyás és kipállás alig is fordult elő, a különbözetet a múlt év őszi uralkodott száraz időjárás okozta. Sok helyütt ugyanis el sem vetették a magot, vagy olyan későn, hogy már a kikelés is a tavasz kezdetén ment végbe, úgy a hogy, mert a nedvesség hiányzott ekkor is elég sokáig. A kedvezőtlen tavasz tehát csak rontott a különben is rossz kelt késői vetéseken, ez okozta azután azt is, hogy némely helyütt még április, sőt május hó folyamán is kisebb kiszántások történtek.

Az őszi területeknek csökkenése által természetesen a tavasziak területe növekedett és pedig leginkább a tengeri, árpa és zab területe, kevésbé a gumós terményeké.

A bevetett területre vonatkozólag még az 1906. év tavaszán közölt adatok, az újabb értesülések alapján a következő módosításon mentek át.

A buzaterület 6,216.744 kat. holdról csökkent mintegy 206.144 kat. holddal, 3,4%-kal és így valószínű bevetett terület most csak 6,010.600 kat. hold, csökkent a rozsterületen, amely 1,984.118 kat. hold volt, mintegy 55.000 kat. holddal = 2,8%-kal és így most bevetett terület 1,929.118 kat. holdra tehető. Az őszi árpa területe is csökkent mintegy 6,1%-kal, a repcéé körülbelül 18,66%-kal, a mely összes

csökkenéssel szemben emelkedett a tavaszi árpa területe 53.600 kat. holddal = 3,1%-kal, a zab területe 48.428 kat. holddal = 2,8%-kal, és végül a tengeri területe mintegy 133.000 kat. holddal = 3,3%-kal. Így tehát az árpa területe lenne: 1,898.865, a zab területe 1,862.846 és a tengeri területe 4,174.000 kat. hold.

Bár a növényzet fejlődése egész április hó végéig nem volt rendszeres, sőt igen lassu volt, a májusi tulmeleg idő annyira siettetette haladásában — semmiesetre sem előnyére, a mint ez fentebb kifejtetett — hogy az aratás alkalmasint idő előtt, tehát még Péter- és Pál napja előtt, különösen a homoki részekben bekövetkezik.

Hogy vidékenként minő állapotok között vannak a vetések, tájékozásul közöljük a következőket:

Buza. A Duna balpartján az eső sokat javított rajta, haragos zöld színű és kalászba hajt, itt-ott megdülésétől is tartani lehet. Egyes helyeken most is gyenge, ritka és aczatos, szára is alacsony és szörványosan rozsdafoltos. A Duna jobbpartján fejlődésében a szárazság és hőség nagyon megakasztotta, ritka, sok helyütt nem bokrosodott és alacsony. Kalászát kihányta, virágzik. Rozsda mutatkozik máris: Baranya, Fehér, Győr, Komárom, Somogy, Sopron és Tolna vármegyékben. A Duna-Tisza közén a tartós szárazság és hőség, bár a multkori eső előnyére volt, nagyon megviselte. Többnyire alacsony, ritka bokrosodású és sok helyütt elmaradt. Általában esőt kíván. Kalászát hányja és virágzik. A Tisza jobbpartján fejlődésében visszamaradt és a nagy hőségtől már is szenved. Alacsony és ritka nagyon sok helyen. Itt-ott férgek is károsítják. Esőre égető szüksége van. A Tisza balpartján részben szépen kalászt, virágzik, több helyen azonban a rekkenő hőség miatt gyengén fejlődik, sőt már hanyatlik, néhol az üszög is fellépett, így Szabolcs- és Szilágy vármegyékben. Eső hiányában különösen sovány talajon károsodni fog. A Tisza-Maros szögén fejlődésében visszatartja a tartós szárazság és hőség, alacsony és ritka is elég sok helyen. Kalászát hányja és virágzik. Esőre nagy szükség van általában. Rovarkárokról panaszkodnak Torontál és Aradon. A Királyhágóntuli részekben a két hét óta tartó szárazság és hőség ártalmára van. Csakis ott

val gazdálkodik a gazdasszony, mivel tudja azt, hogy maga a gondatlan kacsa nem sokat törődik a tojásaival és ritkán rakja jó helyre, hanem többnyire eledel után bókászva, mindenfelé elhullatja. Ezért a kacsákat a tojóidőszakban — kibocsátás előtt — még meg is szokta tapogatni a gondos majorosné, hogy vajjon nincs-e tojós közöttük. Ezt könnyű megtudni, ha ugyanis egyik kezünkkel a kacsa szárnyát fölemeljük, a másik kéz ujjával pedig az állatot farka alatt körül tapogatjuk, megérezzük, hogy van-e már benne keményedésnek indult, tehát mihamar lerakásra futó tojás.

A baromfitojások közül tehát tojás-kereskedelmi szempontból kizárólag csakis a tyuktojás vehető számításba, mert a tojás manap már nem az ingyenczeket szolgálja, hanem, mint az emberi táplálékok egyik főtényezője szerepel.

A tojással — legyen az saját használatára vagy eladásra szánva — úgy kell bánni, hogy az legalább is egy darabig friss maradjon, mert a tojásból csak akkor remélhetünk megfelelő hasznat, ha friss állapotban megőrizzük azon időszakig, midőn legjobb ára van, mint pl. karácsony körül és húsvét táján, valamint farsangkor. Ezt azért érjük el, ha meggátoljuk a külső levegőnek a héj likaacsain való behatolását s a tojás sárgájának a héjjal való

érintkezését. A levegő behatolását legkönnyebben meg lehet akadályozni, ha a friss tojást még azon melegen elszedjük a tyuk alól és olajjal kenjük be; a tojás sárgájának a héjhoz való tapadását pedig azzal akadályozhatjuk meg, ha a tojásokat gyakorta megforgatjuk egyik oldalról a másikra. Régen zab vagy só közé, esetleg zsirba vagy fagyuba, hegyükkel lefelé állogatva rakták el a tojásokat. A sótól azonban sajátos ízt kap, ha olajjal való bekenés nélkül helyezük bele; a zab között azonban bekenés nélkül is jól eláll. Zsirban is szokták elrakni a tojást, ilyenkor azonban csak lágyemelegen szabad a zsirt a hegyére állogatott tojáskészletre önteni, nem pedig forrón. Az olajjal bekent vagy zsirban, esetleg még másként is elrakott tojás már csak fogyasztásra, költésre azonban már nem alkalmas.

Rendszerint 18—20 tojás nyom egy kilogrammot. Sokáig eltartva azonban súlyából veszít, ami onnét ered, hogy a tojás belsejében levő híg anyag párolog (apad) s helyét a tojás vastagabb végénél felszaporodó levegő foglalja el. Általánosságban arra lehet számítani, hogy két év alatt fél olyan könnyű lesz a tojás, mint a milyen eredetileg volt. A friss tojást arról ismerjük fel, hogy leszáll a víz fenekére, a romlásnak induló ellenben a víz-

fenék és a víz színe között lebeg, sőt a víz felületére is feljön.

Kétféle szempontból eshetik kifogás alá használatkor a tojás, aszerint, amint csak állott íze van, vagy pedig ha romlott; állott pl. akkor, ha elváltozik a zamata, vagyis mikor kiérzik annak az anyagnak az íze, amelyben eltéve volt, romlott ellenben a tojás, ha nem kémiai behatásoktól, hanem elhanyagolás vagy hibás költetés miatt megzapult tojás került a forgalomba és innét használatra. A megromlott zamatu pl. meszes tojás, lágytojásnak ugyan nem élvezhető, főzéshez azonban kifogástalan; a megzapult ellenben egyáltalán minden célra alkalmatlan, ehetetlen és súlyos betegséget, sőt halálesetet is okozhat. Egy orvosi könyvben olvasható pl., hogy négy személyen, kik felbomlásnak indult tojással készített puddingot ettek, mérgezési jelek mutatkoztak. Az egyik egy férfi, »tökéletes álomkórsgába« esett, melyből csak nagy bajjal lehetett felébreszteni; arczszíne fakó lett, ajkai megkékültek, szeméi kimeredtek, tagjai elaléltek, lélegzete meglassult. Nején, testvérén és egyik fián csekélyebb mértékben ugyan, de épen azok a jelek mutatkoztak, ezek szédülésről panaszkodtak, fejükön nyomást, tagjaikon fájdalmat éreztek s a legkisebb mozgás is terhükre volt.

Szivattyúk és Mérlegek Különlegességi gyár: **GARVENSWERKE**
Központi igazgatás:
Bécs, II., Handelsqual No. 130.
Városi mintaraktár. Garwens W.
Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

felel meg, ahol kiadó eső volt. Bár legtöbbnyire alacsony, máris kalászol és virágozik. Általában esőt kíván. Az ország összes buza-területét 6,010,600 kat. holdra becsülve, a gazdasági tudósítók június 1-én jelzett termésbecslésének átlaga szerint kat. holdankint remélhető mintegy 6·24 q. és így összes eredményként remélhető természetesen, ha az aszálynak is beillő időjárást mihamarább az eső felváltja, 37·53 millió q. szemben a múlt évi 32·80 millió q.-val.

Aránylag még a legkielégítőbb termés remélhető, vagyis az országos termés átlaga 6·24 q.-t meghaladják a becslések: Bars (6·78 q.), Esztergom (6·48), Nyitra (7·85), Pozsony (7·80), Trencsén (7·20), Turócz (6·42), Baranya (7·47), Győr (6·38), Moson (7·29), Somogy (7·35), Sopron (9·05), Tolna (6·51) Vas (7·07), Veszprém (6·27), Zala (6·81), Jász-Nagykun-Szolnok (6·28), Abauj-Torna (7·14), Sáros (6·51), Zemplén (6·28), Máramaros (6·34), Szabolcs (6·62), Brassó (8·00), Csik (6·72), Fogaras (7·90), Háromszék (6·38), Kisküküllő (7·80), Nagyküküllő (6·60) és Torda-Aranyos (6·30), összesen tehát 28 vármegyében.

Kat. holdankint 5·50—6·23 q. várható: Árva (6·00 q.), Hont (5·75), Liptó (6·00), Nógrád (6·14), Fejér (6·02), Komárom (6·18), Bács-Bodrog (6·10), Csongrád (6·22), Heves (6·21), Pest (5·99), Bereg (5·58), Borsod (6·09), Gömör-Kishont (5·86), Békés (5·74), Bihar (6·18), Hajdu (6·23), Szatmár (6·63), Szilágy (6·03), Arad (5·86), Csanád (5·82), Krassó-Szörény (5·59), Temes (6·01), Torontál (6·07), Besztercze-Naszód (6·00), Hunyad (5·50), Maros-Torda (6·20), Szeben (5·60) és Udvarhely (5·90), összesen tehát 28 vármegyében.

Végül 5·50 métermázsán aluli a buza-termés kilátás: Zólyom (5·29), Szepes (5·05), Ung (5·32), Ugocsa (5·48), Alsó-Fehér (5·18), Kolozs (5·00) és Szolnok-Doboka (5·29), összesen tehát hét vármegyében.

Az őszi és tavaszi rozs és kétszeres termés-kilátás ilyenek vidékenként:

Rozs. A Duna balpartján az eső jó hatással volt reá, jól kalászolt és virágozott. Egyes helyeken azonban csak gyenge, közepes termést ígér. Pozsony vármegyében a hesseni légy fellépett.

A Duna jobbpartján néhol alacsony és ritka, mindazonáltal eléggé jól kalászolt és virágzása is jól folyt le. Esőt kíván.

A Duna-Tisza közén ritka és alacsony, a legtöbb helyen, de mert jól kalászolt és kielégítően is virágozott, nagyobbára közepes termést ígér, mindenesetre jobbat a buzánál.

A Tisza jobbpartján meglehetősen szépen áll, de esőt kíván. Kielégítő kalászképződése és jó virágzása által biztató.

A Tisza balpartján különbözően áll, mindazonáltal nagyobbára kielégítő, kalásza szép nagy és meglehetősen virágozik is, a tartós szárazság és hőség néhol már ártalmára van. Esőre égető szüksége van, hogy a szemképződés tökéletes lehessen.

A Tisza-Maros szögén kielégítően állnak, de esőt kívánnak. A kalászkok szép nagyok.

A Királyhágón tuli vármegyékben a szárazságot ez is sanyli, de jobban bírja, mint a buza. Szép kalásza télt, jól virágozott. Néhol alacsony és ritka.

A rozs és kétszeres országos területe 1.929,118 kat. holdra becsülhető és minthogy a beérkezett jelentések termésbecslései alapján a kat. holdankinti átlagtermés 6·26 q.-ra tehető, ennél fogva a június hó 1-én várható összes

eredmény volt 12·07 millió q. A múlt évben termett 10·60 millió q.

Az országos átlagterméshez viszonyítva a vármegyei eredményeket kat. holdankint 6·26 q.-on felüli eredményeket várnak: Bars (6·34 q.), Nyitra (7·09), Pozsony (7·50), Trencsén (6·78), Baranya (7·09), Fejér (6·29), Moson (7·07), Somogy (6·66), Sopron (8·32), Tolna (6·51), Vas (6·32), Zala (6·49), Abauj-Torna (7·23), Bereg (6·49), Békés (6·38), Bihar (6·88), Hajdu (6·71), Szilágy (6·76), Csanád (6·30), Temes (6·48), Torontál (6·78), Brassó (7·60), Csik (6·60), Fogaras (6·70), Háromszék (6·70), Kisküküllő (8·20), Nagyküküllő (7·10) és Udvarhely (6·50), összesen tehát 28 vármegyében.

Kat. holdankint 5·50—6·25 q. rozstermés várható: Esztergom (6·03), Liptó (5·95), Nógrád (5·64), Turócz (5·73), Győr (6·25), Komárom (5·96), Veszprém (6·04), Bács-Bodrog (5·70), Heves (6·13), Jász-Nagykun-Szolnok (5·78), Pest (5·92), Borsod (6·07), Gömör (5·97), Szepes (6·02), Zemplén (5·79), Máramaros (5·86), Szabolcs (6·03), Szatmár (5·57), Ugocsa (5·70), Arad (6·02), Krassó-Szörény (5·75), Besztercze-Naszód (6·20), Maros-Torda (6·00) és Szeben (6·20), összesen tehát 25 vármegyében.

Végül kat. holdankint (5·50 q.-on aluli rozstermés várható: Árva (5·24), Hont (5·13), Zólyom (4·70), Csongrád (5·29), Sáros (5·45), Ung (5·30), Alsó-Fehér (6·20), Kolozs (4·90) Szolnok-Doboka (5·10) és Torda-Aranyos (5·20), összesen tehát tíz vármegyében.

Az őszi árpavetések területe körülbelül 108,000 kat. holdra becsülhető. A tavaszi árpa körülbelül 1.790,865 kat. hold. Az őszi árpa kielégítő fejlődését csupán a nagy hőség ronthatja, szépen kalászol és most csak esőre van szüksége. A tavaszi árpa terméskilátását is csak a nagy szárazság csökkentheti, ez is az esőt kívánja, főleg azokon a részeken, a hol eső alig volt, vagy a hol egyáltalában nem is volt az utóbb lefolyt hetekben. Vidékenként a terméskilátások ezek: **Árpa** a Duna balpartján néhol ritka és alacsony, kalászáat kezdi hányni. Itt-ott egészen jól nőtt, különösen, a hol bőven volt része csapadékban. Gazos sok helyen és helyenkint rozsdalepett. A Duna jobbpartján a szárazság és hőség miatt alacsony és néhol sárgul. Esőre égető szüksége van. Kalászáat hánynya. Gazos igen sok helyen. Komárom vármegyében néhol a rozsdá mutatkozik. A Duna-Tisza közén a vetések egészségesek ugyan még, de esőre nagyon szükségük van. Sok a ritkán álló és alacsony vetés. Néhol meglehetősen szép fejlődésű, kalászáat hánynya. A Tisza jobbpartján az eső hiánya miatt alacsony, ritka és nem is bokrosodott megfelelőleg. Gazos elég sok helyen és helyenkint féreg is károsítja. A Tisza balpartján az őszi és különösen a tavaszi sokat szenved a reikendő hőségtől és szárazságtól. Bár alacsony és ritka, már is kalászol. Szatmár vármegyében néhol a rozsdá fellépett. Üszögöt jelentenek Szilágy vármegyéből, férgeket Bihar vármegyéből. A Tisza-Maros szögén úgy az őszi, mint a tavaszi szárazság és hőség miatt fejlődésében visszamaradt, most kalászol. Nagyobbára azonban ritka és alacsony. Féreg és üszög okozta kárt jelentenek Torontál és Arad vármegyéből. A Királyhágón tuli vármegyékben különösen a tavaszi árpa nagyon is kívánja már az esőt. Nem bokrosodhatik, alacsony és ritka. Kezd kalászolni.

Az árpa összes területe az egész országban megközelítőleg 1.898,865 kat. holdra tehető.

Minthogy országos átlagban és kat. holdankint a várható eredmény mintegy 6·76 q. a valószínű összes eredmény ugyancsak megközelítőleg, feltéve, hogy az eső végre bekövetkezik, a június hó 1-jei becslés alapján 12·83 millió q. Tavaly 13·73 millió q. árpa termett.

Az országos átlagterméshez viszonyítva, aránylag legjobb a termés, azaz kat. holdankint 6·76 q. felüli termés remélhető: Bars (7·11), Esztergom (7·00), Nyitra (7·79), Pozsony (7·97), Baranya (7·64), Moson (7·79), Sopron (8·49), Tolna (7·36), Vas (7·11), Bács-Bodrog (7·39), Csongrád (7·23), Jász-Nagykun-Szolnok (7·24), Pest (6·92), Békés (6·89), Hajdu (7·10), Szabolcs (7·00), Szilágy (8·59), Brassó (8·50), Csik (8·10), Fogaras (7·10) és Kisküküllő (7·20), összesen tehát 21 vármegyében.

Kat. holdankint 5·50—6·75 q. termés várható: Hont (5·69), Liptó (6·00), Nógrád (6·04), Trencsén (6·32), Turócz (6·41), Zólyom (5·71), Fejér (6·68), Győr (6·34), Komárom (5·83), Somogy (5·60), Veszprém (5·51), Zala (5·71), Heves (6·36), Abauj-Torna (6·17), Bereg (5·75), Borsod (5·67), Gömör (5·58), Sáros (6·14), Szepes (6·12), Zemplén (5·67), Bihar (6·47), Máramaros (5·97), Ugocsa (5·61), Arad (6·49), Csanád (6·50), Krassó-Szörény (5·81), Temes (6·48), Torontál (6·68), Alsó-Fehér (5·80), Besztercze-Naszód (6·60), Hunyad (6·20), Maros-Torda (5·70) és Nagyküküllő (6·50), összesen tehát 33 vármegyében.

Végül kat. holdankint 5·50 q.-án aluli árpa-termés várható: Árva (5·44), Ung (5·21), Szatmár (5·45), Háromszék (5·20), Kolozs (5·30), Szeben (5·30), Szolnok-Doboka (5·10), Torda-Aranyos (5·40) és Udvarhely (5·00), összesen tehát 9 vármegyében.

A zabvetés fejlődési állapota vidékenként ez: **Zab.** A Duna balpartján a szárazság miatt visszamaradt vetések az esőre javultak, a bokrosodás jól megy végbe, szép sűrű. Itt-ott rozsdafoltos és gazos. A Duna jobbpartján, ahol esőt kapott, eléggé jól nő és bokrosodik. Másutt az eső hiánya miatt alacsony és ritka. Gaz sok helyen van és rozsdá itt-ott. A Duna-Tisza közén további esőre nagy szüksége van, különben még türethetően áll. A Tisza jobbpartján a szárazságot és hőséget sanyli. Alacsony és ritka. Sok helyen megsárgult, drótféreg sok kárt okoz. Esőre égető szüksége van. A Tisza balpartján az esőjárt részeken jól fejlődött, másutt gyenge, alacsony és ritka. Eső mindenképpen szükséges, Bihar vármegyében a lema melanopus károsítja. Rozsdá mutatkozik Szatmár vármegyében. A Tisza-Maros szögén eléggé jól áll, de esőt kíván. Arad vármegyében a lema melanopus károsítja, Torontálban pedig a rozsdá itt-ott fellépett. A Királyhágón tuli vármegyékben szenved, a szárazság és hőségtől, már sárgulni kezd.

A zab bevetett országos területe megközelítőleg 1.862,846 kat. hold. A június hó 1-én bejelentett termésátlagok szerint várható kat. holdankint és országos átlagban mintegy 6·13 q. és így hozzávetőleg összesen 11·43 millió q. A múlt évben termett 11·54 millió q. Aránylag véve a legjobb, azaz a 6·13 q. országos átlagnál is kielégítőbb termésre van kilátás, feltételezve, hogy az országos eső még idejében bekövetkezik: Esztergom (6·68), Nyitra (6·69), Pozsony (6·01), Baranya (7·39), Fejér (6·77), Győr (6·41), Moson (6·72), Somogy (6·57), Sopron (8·14), Tolna (6·89), Vas (6·41), Bács-Bodrog (7·01), Csongrád (7·02), Heves (6·54), Jász-Nagykun-Szolnok (6·66), Pest (7·06), Abauj-Torna (6·37), Békés (6·74), Bihar (6·59), Hajdu

**BENZINMOTOROK, GŐZLOKOMOBILOK, UTIMOZDONYOK, GŐZ-
CSÉPLŐGÉPEK, ARATÓGÉPEK, „LOSONCZI DRILL“ VETŐGÉPEK,
RESICZAI ACZÉLEKÉK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.**

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

(6·49), Szabolcs (6·71), Szilágy (6·87), Ugocsa (7·00), Arad (6·45), Torontál (6·60). Brassó (9·00), Fogaras (6·50), Kisküküllő (6·90) és Nagy-küküllő (6·70), összesen tehát 29 vármegyében.

Kat. holdankint 5·60—6·12 q zabtermés remélhető: Bars (6·00), Liptó (5·67), Turóc (6·05), Komárom (5·53), Veszprém (5·91), Zala (6·12), Gömör (5·50), Sáros (5·83), Szepes (5·57), Csanád (5·92), Krassó-Szörény (5·66), Temes (5·77) Beszterce-Naszód (5·50), Háromszék (5·50), Kolozs (5·60), Szolnok-Doboka (5·50) és Udvarhely (5·50), összesen tehát 17 vármegyében.

Végül két holdankint 5·50 q-an aluli zabtermés várható: Árva (4·02), Hont (5·37), Nógrád (5·40), Trencsén (5·20), Zólyom (5·00), Bereg (5·43), Borsod (5·43), Ung (5·09), Zemplén (5·31), Máramaros (4·93), Szatmár (5·29), Alsó-Fehér (5·40), Csik (5·30), Hunyad (5·40), Maros-Torda (5·50), Szeben (5·10) és Torda-Aranyos (5·00), összesen tehát 17 vármegyében.

Repeze. A Duna balpartján kielégítően áll, bár a rovarok sok kárt okoznak benne. A Duna jobbpartján beczői szépen fejlődtek. Közepes termést ígér. A Duna-Tisza közén kevesebb repeze van az idén, mint máskor, szépen hüvelyesedett, aratják, sőt néhol csépelik is. A termés kielégítő. A Tisza jobbpartján közepes termést ígér, hasonlóan a Tisza balpartján. A Tisza-Maros szögén gyengén fizet, különben is kevés maradt meg belőle, kiszántották nagy részét. A Királyhágóntúli vármegyékben szépen fejlődik, de esőt kíván.

A tengeri fejlődése csak arra mutat, megfelelő előhaladást, a hol legutóbb számottevő esőt kapott. Az ország nagyobb részében ámbar a szárazságot és forróságot mindeztideig elég jól tűri, további fejlődéséhez mielőbbi esőt kíván. A vetések a Tisza jobbpartjának néhány vidékét kivéve, ahol pótlások voltak szükségese, általában egyenletesek, hiánytalanok és a szárazsághoz képest eléggé fejlődöttek és az első kapálást csekély kivétellel majdnem mindenütt bevégezték. Szórványosan hernyó okoz kárt.

A burgonya fejlődése a száraz időjárás dacára általában még kielégítőbb, de az esőt már nagyon kívánja. A korai ültetéseket feltöltögtették, míg a későbbiek csak most kapálják. A korai burgonya melegebb fekvésű helyeken virágozni kezd.

Kerti vetemények jól keltek, de további fejlődésüket, a palánták kiültetését a száraz időjárás akadályozza, a szárazság mellett folyó ültetések sikerét pedig részben kétségessé teszi. A gyomlálás és kapálás folyik. De a szárazság miatt csak ott igé. kezik némi eredmény, a hol öntözést alkalmaznak. A hangya és földi bolha sok felé okoz kárt.

A bab és egyéb hüvelyesek eléggé szép bokrokat neveltek, de a szárazság következtében nem fejlődnek és részben visszamaradnak. A borsó részint elvirágozott, részint még virágzik. A babot kapálják.

A káposzta palántáit részint kiültették, részint még ültetik, a mennyire a száraz időjárás lehetővé teszi. A kiültetett palánták a szárazság következtében hiányosan eredtek meg és sok pótlást tesznek szükségessé. A földi bolha sok helyütt kárt okoz.

A kölest és tatárkát szórványosan még vetik. A korábbi vetések a szárazság miatt több felé hiányosak és nem fejlődnek.

A komló biztatón és szépen fejlődik. Indája a karó félmagasságát meghaladta, sőt néhol háromnegyedét is elérte. Az esőt nagyon kívánja. Mindazonáltal a termés kilátások kedvezőek.

Dohánypalánták kiültetését a száraz időjárás akadályozza és késlelteti. A kiültetett palánták nehezebb erednek és sok pótlást tesznek szükségessé. A korábbi ültetések kapálását megkezdték. Az ültetés még folyik.

A kender- és lenvetések jól és sűrűn keltek, de a száraz időjárás miatt nem fejlődnek, többnyire alacsonyok és az esőt kívánják. A len bár szára rövid, virágozni kezd. A kender többnyire elég jól tűri még a szárazságot. Szórványosan a földi bolha okoz kárt.

A czirokvetések jól keltek s a száraz időjárás mellett bár lassan, de normálisan fejlődnek. A kapálás és egyelés folyik.

A cukor- és takarmányrépavetések jól keltek de az orrmányosbogár által helyenkint annyira tönkretették, hogy másodszori és elvéve harmadszori vetésük is szükségessé vált. A vetések helyenkint jól fejlődnek, sűrű sorokat alkotnak, melyek a talajt beárnyékolják, egy részük azonban egyenlőtlen, foltos és a szárazság miatt fejlődésében visszamaradt. Az első kapálást mindenütt bevégezték, sőt a második kapálást és egyelést is több helyen.

A mesterség s takarmányfélék a luczernavetések a kevés csapadék mellett is többnyire kielégítően fejlődtek és a már jó részben befejezett első kaszálásnál elég vastag rendeket adtak. Az időjárás a szárítás és felgyűjtés munkálatának is kedvezvén, általában minőség tekintetében igen jó az eredmény. A vörösherevetések a száraz időjáráshoz képest szintén elég jól fejlődtek, virágoznak, kielégítő termést ígérnek és most kaszáltnak. A minősége jó. A zabosbükönyvetések bár egyenletesen és sűrűn keltek, még alacsonyok és a szárazság miatt fejlődésük fennakadt. A baltaczim virágzik és elég jó termést ígér. A csalamádét és mohart elvetették, de csak a korábbi vetés kelt jól. Ugy ezekre, mint általában minden takarmánynövényre az eső sürgősen kívánatos.

A rét fűnövése egyrészt a hűvös tavaszi, másrészt a rákövetkező száraz időjárás miatt többnyire nem érhet el a kellő sűrűséget és a megfelelő magasságot. Az anyafü termése csak a jó termőerővel bíró réteken ígérkezik megfelelőnek.

A kaszálást és a szénakészítés munkáit kedvező időjárás mellett megkezdték. A szénatermés általában inkább minőségre, mint mennyiségre ígérkezik jónak.

Legelő fűnövése csak ott kielégítő, a hol legutóbb elegendő esőt kapott; az ország nagy részében, különösen a homok és szikes talajokon a huzamos szárazság miatt már alig ad a jószágnak elegendő tápot. Az esőt mindenütt nagyon kívánja.

A szőlő hajtásai egészségesek, erőteljesek és általában az ország tulnyomó részében dusan hoztak fürtöket. A kapálást, kötözést és permetezést nagyjából bevégezték vagy most végezik. A korai fajták virágozni kezdenek s

ha a virágzás zavartalanul nyerhet befejezést, országsszerte rég nem tapasztalt jó termés várható.

A gyümölcsfák dús virágzása többnyire elegendő gyümölcsöt is hozott, de a mutatkozó termést csaknem mindenütt rendkívül nagy számmal fellépett hernyók és cserebogarak veszélyeztetik. Utóbb a szél és szárazság következtében már a hullás is beállott. Jó termést ígérkezik sok helyütt a cseresznye, meggy, barack, szilva és dióból. A körte és alma termése többnyire szintén kielégítő, de helyenkint már csak mérsékeltnek ígérkezik, mert a hernyók sok kárt okoztak.

A termésbecslés számszerű eredménye a következő:

A buza, rozs, árpa, zab, tengeri és burgonya várható termésének kimutatása 1908. évi junius hó 1-én-

Buza.

Vármegye	junius hó 1-én várható				1907. évi termés
	Legelőtől terület k. holdakban	állagos termés k. h. kint	összes termés	méter mázsa	
I. Duna balpartja.					
Árva	368	6.00	2.200	1.318	
Bars	53.315	6.78	361.900	345.311	
Esztergom	25.507	6.48	165.200	181.627	
Hont	51.699	5.75	297.500	275.294	
Liptó	358	6.00	2.100	2.010	
Nógrád	90.624	6.11	553.900	526.940	
Nyitra	70.191	7.85	550.700	576.112	
Pozsony	73.170	7.80	570.700	711.329	
Trencsén	17.446	7.20	125.600	106.641	
Turóc	2.227	6.42	14.300	10.241	
Zólyom	12.680	5.29	66.900	75.264	
Össz. és átlag :	397.585	6.82	2,711.000	2,812.087	
II. Duna jobbpartja.					
Baranya	123.711	7.47	925.100	985.158	
Fejér	121.885	6.02	733.300	855.482	
Győr	37.321	6.38	238.000	280.774	
Komárom	69.587	6.18	429.800	453.026	
Moson	36.938	7.29	269.100	293.137	
Somogy	147.576	7.35	1,084.100	1,242.758	
Sopron	73.231	9.05	662.500	619.769	
Tolna	112.136	6.51	729.900	908.796	
Vas	131.218	7.07	927.500	867.798	
Veszprém	75.297	6.27	472.000	541.670	
Zala	92.463	6.81	629.400	597.650	
Össz. és átlag :	1,021.423	6.95	7,100.700	7,646.018	
III. Duna-Tisza köze.					
Bács-Bodrog	487.067	6.10	2,972.400	2,865.234	
Csongrád	163.920	6.22	1,019.000	637.693	
Heves	128.292	6.21	796.200	759.446	
J.-N.-K.-Szoln.	323.023	6.28	2,028.700	1,812.916	
Pest-P.-S.-K.-K.	214.688	5.99	1,286.200	1,353.727	
Össz. és átlag :	1,316.990	6.15	8,102.500	7,429.016	
IV. Tisza jobbpartja.					
Abauj-Torna	72.011	7.14	514.352	376.882	
Bereg	47.959	5.58	267.488	208.086	
Borsod	106.024	6.09	646.032	589.290	
Göm.-és Kish.	42.705	5.86	250.588	222.418	
Sáros	15.641	6.51	101.829	46.592	
Szepes	579	5.05	2.925	2.119	
Ung	35.511	5.32	189.105	161.874	
Zemplén	110.882	6.28	696.492	563.508	
Össz. és átlag :	431.312	6.18	2,668.800	2,170.769	
V. Tisza balpartja.					
Békés	230.711	5.74	1,325.300	1,140.700	
Bihar	267.047	6.18	1,651.500	1,119.054	
Hajdu	139.306	6.23	867.800	836.347	
Máramaros	6.271	6.34	39.800	26.712	
Szabolcs	101.778	6.62	674.100	525.628	
Szatmár	143.205	5.63	807.400	635.963	
Szilágy	73.064	6.03	440.600	306.825	
Ugocsa	18.606	5.48	102.200	70.530	
Össz. és átlag :	979.988	6.02	5,908.700	4,661.759	

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZE VÉNY TÁRSULAT
BUDAPEST

ugyszintén **MAGÁN JÁRÓK** (utimozdonyok)
cséplési, vontatási és szántási célokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével.)

Referenciák az ország minden vidékéről!

Szertökéletesebb rendszerű

Gőzcséplő- készletek

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

Vármegye	június hó 1-én várható		1907. évi termés
	Learatott terület kat. holdakban	átlagos termés k. h.-kint	
m é t e r m á z s a			
VI. Tisza-Maros szöge.			
Arad	217.483	5.86	1,274.600
Csanád	107.317	5.82	624.500
Krassó-Ször.	129.210	5.59	722.600
Temes	383.323	6.01	2,305.300
Torontál	611.358	6.07	3,710.900
Össz. és átlag :	1,448.691	5.96	8,637.900
VII. Királyhágón tuli vármegyék.			
Alsó-Fehér	70.199	5.18	363.800
Beszterce-N.	28.812	6.00	172.900
Brassó	10.830	8.00	86.600
Csik	5.814	6.72	39.000
Fogarás	12.282	7.90	97.100
Háromszék	23.694	6.38	151.300
Hunyad	86.448	5.50	483.500
Kis-Küküllő	31.456	7.80	248.100
Kolozs	77.628	5.00	392.100
Maros-Torda	52.437	6.20	329.600
Nagy-Küküllő	43.890	6.60	292.600
Szeben	35.706	5.60	198.800
Szoln.-Doboka	53.336	5.29	282.800
Torda-Aranyos	60.146	6.30	379.700
Udvarhely	28.080	5.90	165.900
Össz. és átlag :	620.755	5.94	3,683.800
Országos összesítés.			
I. Duna balpartja	397.585	6.82	2,711.000
II. Duna jobbpartja	1,021.423	6.95	7,100.700
III. Duna-Tisza köze	1,316.990	6.15	8,102.500
IV. Tisza jobbpartja	431.312	6.18	2,668.800
V. Tisza balpartja	979.988	6.02	5,908.700
VI. Tisza-Maros szöge	1,448.691	5.96	8,637.900
VII. Királyhágón t. vm.	620.755	5.94	3,683.800
Főösszeg	6,216.744	6.24	38,813.400
A múlt évben uralkodott száraz őszi időjárás, to- vábbá a ked- vezőtlen ta- vaszi időjá- rás követ- keztében csökkent a te- rület összesen mintegy 3-4%	206.144	6.24	1,286.400
Jun. 1-én várh.:	6,010.600	6.24	37,527.000

Porszem. „Á kié a föld, azé az ország“-ja.

Öt éve már, hogy közgazdasági tevékenységet kizárólag a nyultenyésztés előbbrevitelére koncentrálok.

»Porszem« röpirata azonban kicsal egy kevéssé más, nagyobb területre; a magyar közgazdaság széles mezejére.

Oda, a hol ennek a nemzetnek a sorsa el fog dőlni. Sohasem mondtak nagyobb igazságot és egy szállóige sem vonatkozik jobban hazánkra, mint az a könyvczim, melyet Porszem választott szenzációs könyve címeül: *A kié a föld, azé az ország!*

Néhaj Beksics Gusztáv látnoki szeme immár olyan helyről gyönyörködhet ebben a könyvben, mint eszméi képviselőjében, a hol már nem sejtene, de tudnak és nem harcolnak, hanem megbékültek. Ha élne, hej de sok vezércikk témát merithetne azokból a dus számcsoportokból, a melyeket másfél deczenium hangyaszorgalma gyűjtetett össze az írival, abból az alapelhatározásból, hogy kutassa azokat az okokat, melyek a magyar föld néholvaló kimerülését előidézik és megmutatják azokat a módokat, melyekkel a fajmagyarság bajait leggyökeresebben orvosolhatók.

A földbirtok közkormányzatot jelöli meg a röpirat nemzetmentő tényezőként és ezt az állítást nagyon sokan tesszük magunkévá. A közvagyonosodás emelkedése vonja maga után a kulturát, vele a nemzet szupremációját úgy az anyagi, mint erkölcsi tekintetben. Meg-

gátolja a kivándorlást és előmozdítja a magyar faj elszaporodását.

A bajok forrását a földbirtok helytelen megosztásában látja. Parasztságunk ismert földéhsége nem nyer megfelelő kielégítést. Kevés a parasztbirtok akkaporálása a széteső közp-birtokokból, ellenben nagyon esik szét maga a kisbirtok is még apróbb részekre. Ezenfölül sok és statisztikai biztossággal igazolt panasz van a galicziai bevándorlók földben való rohamos tenyészkedése ellen. Ez a legsötétebb kép, melyet a jeles munka élénk tár.

Az egygyermekrendszer Porszem állítása szerint szintén a ki nem elégíthető földvásárlásból fejlődött ki. Ezt, mint somogyi ember helyszini megfigyelésből igazolhatom. A somogyi magyar falukban alig van szaporodás s a kis fölölég sem tud itthon elhelyezkedni, hanem megy hódító utra Szlavoniába, hol már szaporaságára sincs többé panasz, mert ott meg minden föld eladó, ha jól megfizetik. Kimondhatatlan az az összeg, a mit a tulipános ládák rejtegetnek. Onnan ezt a pénzt csak egy varázsjszóval lehet kivezetni s ez a szó: »föld«.

Gyönyörű képet mutat élénk az a fejtegetése a szerzőnek, hogy az amerikai magyarokat is vissza lehetne vezérelni a fönti bűvös szóval a hazába. Mert szinte döntő jelentősége lenne félmillió olyan magyar embernek a visszajövele az anyaföldre, a ki hozna a tengerentúlról magával műveltséget, anyagi erőt és szabadságszeretetet.

Főhaszna ennek a forrásmunkának abban van, hogy a sokunk által már gyönyörű tényállásokat a matematika pozitívításával tárja élénk, meg abban, hogy a nemzeti munkáskormányzat idején jelent az meg, akkor, mikor olyan egyén kezében van a magyar agrárkultúra gyepője, ki szinte ezen eszmék keresztülvitelért áldozta föl uri kényelmét, hogy nemzete jobblétéért megkezdett, de be nem végzett munkáját befejezhesse.

Ez az adatgyűjtemény a közkormányzati működés kiváló segédeszközéül kínálkozik.

Andrássovich Géza.

Ujabb vélemények a talaj mélymivveléséről.

Gyakori eset az a mezőgazdaság körében, hogy valamely eljárás általában jól beválik, de azt szélteben-hosszában, szóval mindenütt alkalmazva, sok helyen tapasztalják annak hátrányát is, mert a legjobb dolog sem mindenütt jó és ilyen kedvezőtlen tapasztalatok alapján hamar készen vagyunk az itélettel, hogy az előbb kitűnőnek híresztelt eljárás semmit sem ér.

Igy vagyunk a mélymivveléssel is. Ezideig azt hangoztattuk, hogy minél mélyebben szántunk — feltéve, hogy a talaj elég mély rétegű — annál jobban biztosítjuk a növény tökéletes kifejlődését, mert az ilyen talajban a gyökerek erőteljesebben fejlődhetnek, a talaj alsó rétegének nyers növényi tápanyagai is feltáratnak és kihasználtatnak, ezen kívül a nedvesség is jobban konzerváltatik a mélyen mivelt talajban.

Mindez tagadhatlan valóság, mert a gyakorlatban ezt számtalan példa bizonyítja, de tudjuk azt is, hogy a mélymivveléssel kapcsolatosan erősebben kell trágyáznunk, mert a mélymivveléssel feltárt alsó talajréteg tápanyag készlete nem sokáig állja a zsarolást. Olyan helyeken, a hol a mélymivvelésre térnek át és nem trágyáznak erősebben, csakhamar tapasztalják, hogy a mélymivvelésnek nincsen olyan tartós

jó hatása, mint azt különben várni lehet és ennek eredményei a mélymivvelést elítélő nyilatkozatok, de ebben nem a mélymivvelés a hibás, hanem annak helytelen használata.

Ezért a mélymivvelést helyteleníteni nem lehet, mert megfelelő viszonyok között az nagyon sokat ér, de ujabban felmerültek olyan vélemények is, a melyek nagyon figyelemre méltók, mert nem a mélymivvelést, hanem azt hibáztatják, hogy a legjobban átmunkált felső talajréteget a mélybe forgatjuk, a hol a levegő hiánya miatt annak kedvező hatása kevésbé érvényesülhet.

Ezen nézet híveinek véleménye szerint igenis mivveljük a talajt mélyen, de ne forgassuk alá a felső termő réteget a mélybe, hanem *szántunk középmélyen és a talaj nyers alsó rétegét altalaj turóval porhanyítsuk.* Ennek indokait Schulz német gazdasági tanácsos egyik előadása nyomán az alábbiakban közölhetem.

Ezideig a talajt holttömegnek tekintettük, a mely a növények számára felporhanyított, hogy azok gyökereit befogadhasa, de ujabban tudjuk, hogy a bakteriumok milliói tanyáznak a talaj felső rétegében. Ezek közül nagyon soknak meg van azon képessége, hogy a levegő nitrogénjét leköti és a talaj nitrogén készletét gyarapítja, csak hogy ezek bizonyos mélységen túl már nem szaporodnak és még mélyebb rétegben elpusztulnak, mert ott nem kapnak elég levegőt.

A talajmivvelésnek eszerint nem csak arra kell irányulnia, hogy a talajt porhanyítsuk, hanem arra is, hogy a talajban élő hasznos bakteriumok szaporodását előmozdítsuk.

Lehet, hogy akadnak gazdák, a kik olvasva ezen sorokat, bosszankodnak azon, hogy már a szántásnál sem hagynak békét a bakteriumok, pedig a sok káros bakteriumon kívül vannak hasznosak is és ezek fejlődését a talajban nagyon érdemes okszerű talaj megmunkálással elősegíteni.

Valamennyi hasznos talajbakteriumnak bizonyos fokú nedvességre, melegre és levegőre van szüksége, azért ezek legjobban tenyésznek a talaj felső rétegében, de ha a mély szántással aláforgatjuk ezt a talajréteget, elzárjuk a talajbakteriumokat a levegőtől és így azok elhalnak, tehát ilyen módon a talaj természetes nitrogén gyarapodásának vetünk gátat.

A talaj minél mélyebbre ható porhanyítása mindenképpen előnyös, de ezt elérhetjük úgy is, hogy a felső talajrétegben élő bakteriumokat nem temetjük a mélybe és erre az altalaj porhanyítást használhatjuk.

Ezen célra ma már nagyon kitűnő altalaj porhanyítók állanak rendelkezésünkre. A régibb szerkezetek legnagyobb hibája az volt, hogy a középmélyen alászántott istálló trágyát csomókba szedték és a felszínre tolták, de az újabb szerkezetű altalaj porhanyítók frissen trágyázott földben is kifogástalanul dolgoznak.

A középmély szántást az altalaj porhanyítással egyidejűleg kitűnően elvégzi a gőzeke és ezen eljárás nemcsak a talaj bakterium életének fenntartása szempontjából előnyös, hanem más szempontokból is,

Az olyan talajt, a mely még mélyszántást nem kapott, természetszerűen csakis altalaj porhanyítással mélyíthetjük, mert a szántással csak kevés vad földet szabad a felszínre hoznunk. Sokszor a felszínre hozott altalajnak cserepesedő hajlama van és a gyomok irtására sem a legjobb eljárás az, hogy mélyen aláforgatjuk a felső réteget, mert az aláforgatott gyommagvak a talaj mélyében (négy-öt évig is csiraképesek maradhatnak és ha meg is

Fehér (egyiptomi)
Csillagfürt
(lupinus albus)

15 KORONÁÉRT
100 kilónként
barcsi paritással

kapható
HALDEK
magnagykereskedésében

József főherceg ő cs. és kir. fensége udvari szállítójánál
Budapest, V., Bálvány-utca 6. szám.

tisztítottuk a talaj felső rétegét a gyommagvaktól, az újabb gőzzántással felszínre hozott magvak újból elgyomositják a szántóföldet, középmezőszántás esetén ellenben a felső talajréteg gyakrabban átforgatódik és az aláfordított gyommagvak csakhamar ismét a felszínre kerülnek. Itt kicsirázva rövidesen elpusztíthatjuk őket, tehát a talaj gyommentesítése középmezőszántott talajban hamarabb sikerül. A mélyszántással eszerint csak az erős gyökerű évelő gyomokat vagyunk képesek eredményesen irtani, a magjukat, aratás előtt elpergető gyomokat inkább konzerváljuk.

Mindezek azonban csak másodrendű jelentőséggel bíró körülmények azzal szemben, hogy az *altalajporhanyítással kapcsolatos középmezőszántással biztosítjuk a mélymívelés összes előnyeit a nélkül, hogy a rendszerrel fokozottabb mennyiségű trágyázást kellene alkalmaznunk.* Szó sincs róla, minél erősebben trágyázunk, annál nagyobb lesz a termés, de nagyon sok gazdaság nem képes annyi trágyára szert tenni, a mennyire szüksége volna és a mélyen átforgatott talaj megfelelő trágyázására nem képes. Ilyen helyen tehát czélszerűbb az altalajporhanyítással az alsó talajréteget fellazítani, ezzel egyúttal a nedvesség konzerválását is biztosítjuk.

Ilyen módon a rendelkezésre álló mérsékelt mennyiségű trágya nem ásatik alá olyan mélységre, a hol levegő hiányában nem bomlik és a növények hasznára nem válhatik, a jobban átmunkált és trágyázott felső talajréteg ott marad, a hol a növények gyökerei legkönnyebben felvehetik, mert tudjuk, hogy a legtöbb gazdasági növény tápszívó gyökerei tulnyomó részben a talaj felső rétegében fejlődnek, itt van a legtöbb humusz is a talajban és ha ezt mélyre forgatjuk, levegő hiányában nem bomolhat fel olyan vegyületekre, a melyek alakjában a növények jól hasznosíthatják. A mesterséges trágyák alakjában adott foszforsav és kálitrágyák rendszeren azon rétegben maradnak, a hova őket bekevertük, mert ezeket a talaj jól abszorbeálja és ha a mélyszántással aláforgatjuk őket, nem jutnak oly jól érvényre.

A talaj alsó rétegében kevesebb a gyökér és így a mélyre forgatott tápanyagok nemcsak a levegő és meleg hiánya miatt bekövetkező lassabb bomlás miatt, hanem a gyökerek kisebb száma miatt is kevésbé jól érvényesülnek, ezért trágya hiányában szenvedő gazdaságokban a termőképesebb felső talajréteg mély aláforgatása helyett inkább az altalajporhanyítással kapcsolatos középmezőszántás lesz a helyén való.

Grabner Emil.

Viharágyuk helyett torpedó ballonok.

A Wiener landw. Zeitungban K. Lill v. Lillienbach tollából megjelent közleményből vesszük át a következő érdekes részleteket:

1845-ben Arago és Dopnis-Delinist azon eszmével léptek föl, hogy a jégviharok megelőzése és elhárítása czéljából a felhők közé sok fémhegygyel ellátott captiv ballont bocsássanak és a földdel fémes összeköttetésbe hozzanak. Az eszméről megelégedtek. 1890. óta a viharágyukkal kezdetek próbálkozni, most már nagyon lankadó kedvvel. Belgiumban Adhemar de la Hault tért rá Arago eszméjére, de oly változtatással, hogy szabad

ballonokat bocsátott föl, a melyek robbanó anyagokat vittek magukkal, a melyet lassan égő gyújtózsínór robbantott föl a felhők között.

A múlt évben Dreghem Looban tett ezzel az eljárással kísérletet. Eleinte bombarakétákat bocsátottak föl, a melyek azonban 800 méter alatt robbantak föl. Látható volt, hogy a felhő tömegben ezek a durranások kavardást idéztek elő, de a hatás elégtelen volt arra, hogy feloszlassa a felhőket. Ekkor veték elő a torpedó ballont, a mely sokkal magasabbra emelkedett és pontosan szabályozott időben explodált. Ezen ballon (lásd 66-ik ábrát) csak 3 köbméter ürfogattal bírt, és 25 méter hosszú zsinoron, félkilogrammos lögyapot lógott rajta, a melynek gyújtója egy Bickford-féle gyújtózsínór volt. Ugy volt beigazítva, hogy 4½ percze a felbocsátás után robbanjon szét, tehát mintegy 1000 méter magasságban. Az explosió rettenetes volt

66-ik ábra. Torpedó ballon de la Hault eszméje szerint a jégfelhők szétkergetésére. (E kép a Hartleben kiadásában megjelenő „Stein der Weisen» című képes folyóiratból van véve.

s a ballon sértetlenül esett vissza annyira, hogy föltehető, hogy bármily felhőt szétrombolt volna. A ballon hegyes alakja folytán a felhőkbe képes behatolni. Ehhez az új eljárás-hoz most nagy reményeket fűznek.

A tengeri kapálásáról.

A mikor a Herrmann-féle tengeri mívelési eljárás felszínre vetődött, az eredményei közbámulatot keltettek, de sok gazda hitetlenül csóválta fölötté a fejét, mások Herrman kedvező gazdálkodási viszonyaiban látták óriási tengeri terméseinek nyitját, akadtak olyanok is, akik a páros tövű ültetésnek tulajdonították azt és aránylag nem is sokan voltak olyanok, a kik fején találták a szöveget és a tengeri ok-szerű természetével kapcsolatosan a gyakori kapálásában látták Herrmann rendkívül szép sikereinek alapját.

Ma már a Herrmann-féle gazdálkodási rend-

szerről és tengeri mívelési eljárásról nagyon kitünő és a dolog mélyéreható leírásunk van¹⁾, de azért mégis tapasztalhatjuk lépten-nyomon, hogy a tengeri mívelése sok helyen nem folyik úgy, hogy az nagy terméseket szolgáltat-hasson.

Nem mondom ezzel azt, hogy mindenütt a Herrmann-féle eljárás szerint kellene mívelni a tengerit, mert ez olyan speczális dolog, a mely teljes egészében bárhova nem vihető át, hanem annyi bizonyos, hogy ezen eljárás néhány föelvé minden tengeri természetű gazdaságban haszonnal volna értékesíthető és ezek: a *koczkás vetés, sima mívelés és minél gyakoribb kapálás.*

Ezzel ellentétben láthatjuk, hogy hazánkban nemcsak a parasztok, hanem a nagyobb gazdaságok legelőbbje is görcsösen ragaszkodik a tengeri töltögetéséhez, hogy a szél fel ne döntse azt, pedig számtalan kísérlet eredménye bizonyítja, hogy a simán mívelt tengeri sem dül könnyen meg, de a szárazságot jobban bírja mint a töltögetett.

A nálunk divó tengeri mívelésnek még nagyobb hibája a kézi megmunkáltatás, a mely elég drága és ilyen esetben még a házilag mívelt tengeri is legfőlebb csak két kapálást és egy töltögetést kap, a feles vagy harmados gyakran még ennyit sem és azután felverheti a gyom, ha pedig beáll a tartós szárazság »nem adott az Isten jó kukorica termést« ez a refrain.

A tengeri minél gyakoribb kapálásával nemcsak a gyomokat irtjuk, hanem ezzel és a sima míveléssel a talaj nedvesség tartalmát a lehetőségig megőrizzük, azért nem lehet eléggé ajánlani azt, hogy a tengerit minél gyakrabban kapáljuk, mert ezzel biztosítjuk annak jó termését a szárazság ellen.

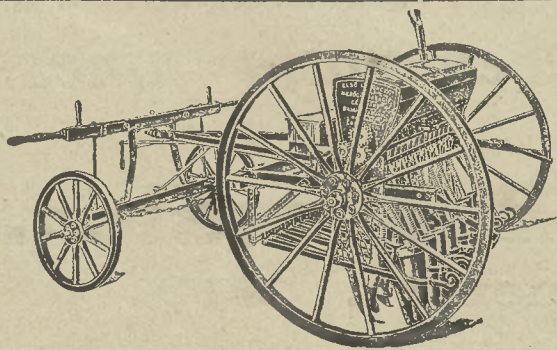
Az, hogy Herrmann belterjesen gazdálkodik, kitünő trágyaerőben levő, különben is nagyon jó talajon termeszt a tengerit, hogy éghajlati viszonyai is elég kedvezőek és hogy bőven termő lófogú tengerit termeszt, még nem szolgáltatna 30 q. körül váltakozó kat. holdankénti tengeri magtermést, ha Herrmann nem gondoskodna egyúttal a talaj nedvesség-tartalmának konzerválásáról is; első sorban az őszi mélyszántással és a tavaszi szántás mellőzésével, azután a sokszoros kapálással.

A sokszori kapálás csak fogatos erővel végezve lehet hasznot hajtó és ezt legalaposabban úgy végezhetjük, hogy hosszában-keresztben járattuk a lókapát és hogy ez lehetővé váljék, a tengeri koczkás vetése ajánlható. A koczkás vetéssel az egyes tövek között jobban megosztjuk a tenyészterületet is és így a tövek egyenletesebben fejlődhetnek, de föelönnye mégis az, hogy a tengerit hosszában és keresztben fogatosan kapálhatjuk.

A koczkás vetés haszna tehát főképpen abban összpontosul, hogy a tengerit alaposan átkapáltatjuk, a simamívelés is azért hasznos, mert a kapálás nedvesség konzerváló hatása így tartósabb, tehát a leglényegesebb dolog a tengeri kapálása.

Hazánk tengeri természetű vidékein junius végétől őszig rendszeren nagyon száraz idő jár, de közben mégis akad egy-két kiadós zápor és az ilyen hirtelen jövő csapadékot a jól felkapált tengeri föld jobban beveszi, ha pedig ez

¹ Gyárfás József: A Herrmann-féle gazdálkodási rendszer és tengeri mívelési mód.

A legjobb vetőgép

a szab. „**LOSONCZI DRILL**”

Magyar gyártmány!

Magyar gyártmány!

Árajánlatokkal és árjegyzékekkel szívesen szolgál

a magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége, Budapest

V. kerület, Váci-körút 32. szám.

után ismét kapálunk, tovább magában tartja ezt, mint az esetben, ha kapálatlanul hagyjuk.

Ez a tengeri gyakori kapálásnak legnagyobb haszna, mely a jobb magtermésben is kifejezésre jut, ezért nemcsak a kockába, hanem az eddig szokásos módon sarokba vetett tengeri minél gyakoribb kapálása nagyon is ajánlható.

Grabner Emil.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. *A szarvasmarha bélyegzése.*

Nagy növendékmarha-állományom van, a mely legelőre jár. Nem kell bővebben magyaráznom, hogy miért kell megjelölni állataimat. Bélyeget sütni a bőrre nem akarok, mert azt állítják, hogy ez rontja a bőr értékét. Tehát hogyan jegyezsem meg állataimat? J. J.

Kérdés. *Csalán kiirtása az eleven galagonyasővényből.*

Galagonyasővényem tele van csalánnal. Ez nem lenne baj a kerítés védő szerepe szempontjából, azonban a csalán folyton terjed és tekintélyes helyet elfoglal a környező földből. A sokszoros gazirtással nem boldogultam. Valami erős szerrel permetezve nem lehetne-e elpusztítani? B. K.

Kérdés. *A trágya térfogatsúlya.*

Hány kilóra értékelhető egy köbméteristállótrágya? Arról van szó, hogy egy épített nagy trágyatelep trágyatartalmát átvétel szempontjából lehető tüzetesen megbecsülhessük. L. B.

Kérdés. *Vasekék rozsdája ellen.*

A kormánylemezek gyorsan megrozsdásodnak és az ekék használatba vétele előtt nagyon megnehezítik a munkát, mert a surlódás nagy lévén, nagyobb erőre van szükség. Milyen szerrel lehet a vasekék rozsdáját könnyű szerrel elhárítani? V. K.

Felelet. *Tőzegaljázó szalma helyett* című kérdésre.

A tőzegaljázó azért jó, mert rendkívül nagy vízfelszívó képessége van s e mellett le is köti az ammoniákat. Az istállót tehát szárazon tartja és a levegőt tisztává teszi. A kérdés csak az, hogy mily áron szerezhető be? Ez a kérdésben nem szerepel. Pedig a gazdánál a kétszer kettő lényeges. P.

Felelet. *A takarmánykazlak legszélesebb méretei* című kérdésre.

Takarmánykazlaknál én mindenkor az 5 jó lépés, vagyis 5 méter talapzat szélességet szoktam választani. Ennél a szélességnél a kezelhetőség a legelőnyösebb és könnyű kiszámítani azt, hogy mily hosszúságban csináljuk, hogy bevégzett kazalunk legyen. A magasságban minél főlebb törekszem és ezért részint kazalozó golyával, részint járgányos kazalozóval emelem föl. Az egyenes falu kazalt legkönnyebb rakni, de az eltartás szempontjából a hasas kazal jobb, csak hogy ehhez jó kazalrakók kelljenek, mert csak kevésbé ügyetlen kazalmetszésnél mindjárt megvan a félrehajlás, a mikor is gerendákkal kell támogatni. És csunya is, meg ha ferde a kazaltető, sok elromlásra is vezethet, mert az eső behatolhat a kazalba. C.

Felelet. *A világítószerek a gazdaságban* című kérdésre.

A 18. számban foglalt feleletre visszatérve megemlítjük még, hogy a szóban forgó világítás az ugyancsak szükségelt vizellátással együtt legcélszerűbben egy szélmotorral volna megoldható, mely akkumulátorteleppel kapcsolatban a vizellátás mellett a világításra szükséges áramot is fejlesztené.

A szélmotor helyett hőlégmotor is alkalmazható, avagy az Excelsior léggáz-apparátus volna felállítható, mely a gázt a világításhoz, fűtéshez, valamint a vízszolgáltatáshoz szükséges szivattyu-motor hajtásához fejlesztené. A szélmotorokat és a léggáz-apparátusokat Friedlender-utóda cég gyártja, melynek budapesti képviselője Kalázdny Andor czégnél, Budapest, V., Sziget-u. 4. sz. alatt van. Nevezett feltételek és ajánlatokat teljesen költségmentesen bocsát rendelkezésre. A. K.

Felelet. *Nyulós borok javítása* című kérdésre.

A nyulósodás fiatal fehér alkoholszegény boroknál szokott előfordulni; a bajt apró szervezetek okozzák. A legradikálisabb szer fölmelegíteni a bort a pasztöröző gépen 62 fok Celziusra. Ennyi meleg már alaposan tönkreteszi a nyulósodást okozó piczi baktériumokat. Ha nincs módunk pasztörözni, akkor a bort sürgősen le kell fejteni és minden fertályban czirosköprővel jól meg kell verdesni a bort, ez is oldatja a nyulósodást; aztán csersav hozzáadás mellett deríteni spanyolfölddel, vagyis kaolinnal. Hogy mennyi csersavat adjunk bele a derítés előtt, azt kis próbákon kell előbb kikémlelni. P.

HIREK.

Időjárás Jásznagykunszolnókmegyében. Időjárásunk állandóan mostoha, száraz. Volt ugyan valamennyi helyenkint 3—5—10 milis csapadék, de ez már a kiaszott talajban lévő vetéseknek ugyszólván mit sem használt. A kalászos vetések a megye keleti részében rendkívül silányak, rozsdások, lesült, hőütött, nagy részben, különösen ksigazdák földjeiben majdnem felében üszögösek. Több helyt a szikes földekben vetett búzát már legeltetik mező hiányában, némely helyt pedig a kalászt kivetni nem tudó búzát már lekaszálták, hogy ha már buza nem lesz belőle, legalább legyen takarmány. Most nem vált be az a közmondás, hogy ha Medárd napján esik, akkor 40 napig esik az eső, mert e vidéken épen Medárd napján esvén, de azóta nem eső lett, hanem hideg idő. A levegő annyira lehült éjjelenkint, hogy a hőmérő 10 celzius fok meleget mutat. Meleg felöltöben kell még a munkásnak is lenni. Legelőkön semmi mező; a jószág már most is takarmányozásra szorult. Ha még továbbra így tart a szárazság, a vidék a legnagyobb inségnek néz elébe, mert sem buza, sem tavaszija, árpa, zab, tengerije, sem szálás takarmánya nem lesz a vidéki gazdának. E vidéken még a szőlő az, a mi még valamit mutat, de gyümölcs jó része már elpusztult. — Jásznagykunszolnok megye 11/VI. 1908. N.

A Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet palotáját Rómában tudvalevőleg május 23-án nyitották meg ünnepiesen, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter és fölkérése folytán a

kereskedelmi és pénzügyminiszter erre az alkalomra jelentékeny számu, a magyar mezőgazdasági viszonyokat ismertető, kiadásukban megjelent magyar és idegennyelvű könyvvel ajándékozták meg az új intézet könyvtárát. Együttal a földmívelésügyi miniszter az intézeti palota magyar szobájának falára a magyar király életnagyságu arczképét is megküldette.

A Magyar Gazdaszövetség közgyűlése június hónap 23-án lesz Parádon. A közgyűlés iránt széles körű az érdeklődés a magyar gazdák körében. A közgyűlésen Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter fog elnökölni. A nagyszámu jelentkezőkre való tekintettel a szövetség külön vonatot rendelt, a melyet azok vehetnek igénybe, a kik a gyűlésre jelentkeztek. Kedvezményes utazásra jogosító igazolványokról szintén történt gondoskodás s ilyenekért a Magyar Gazdaszövetséghez (Budapest, Szentkirályi-utca 40) kell fordulni. Ugyanitt kell bejelenteni június hónap 17-ig azt is, ki akar részt venni a közgyűlési lakomán (1 teritek 3 korona). A közgyűlés napirendjén az alapszabályszerű tárgyakon kívül több a gazdákat érdeklő aktuális előadás is van.

A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi június hó 2-án igazgató választmányi ülést tartott báró Sztojánovits György elnök elnökelete alatt.

Bászél Elek másodtitkár konkrét javaslatot tesz a megállapítandó »Délmagyarország« című hivatalos lapról, a melyhez a választmány elvileg hozzájárul. Továbbá a választmány kimondta Zathureczky Károly titkár és Horváth György irodavezető véglegesítését, valamint megbizta titkárt, hogy a 2400 korona fizetéssel és az azon felüli fizetéssel bíró tisztviselők nyugdíjának rendezéséről, konkrét javaslatot tegyen a választmánynak. Szózánszky János javaslatára, hogy az egyesület szövetkezeti tanfolyamokat rendezzen, a választmány hozzájárul, tanulmányozás és javaslat tétele céljából azt Zathureczky Károly titkárnak kiadta. A mezőgazdasági szeszgyárak ügyében szervezendő küldöttségbe a választmány a következő tagokat jelölte ki: Báró Sztojánovits György elnök, báró Ambrózy Gyula diszelnök, dr. Benitzky György, Csiky Gyulát, báró Gudenus Ernőt, Jattka Ferenczet, Jeszenszky Bélát, Kásztory Mihályt, Otlík Pétert, dr. Szalay Gézá, Vargics Imrét, Zathureczky Károly titkárt. Az önálló szaktanítás gazdasági iskolákra következő községeket hozta javaslatba: Gattaja, Jezvin, Moravicza, Nagyzsám, Sztamóra, T.

Hazai termék!

Hazai termék!

a Mohai **ÁGNES**-Forrás.

Elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmu ásványviz.

Ideges gyomorhaj, légsó-, tüdő-, gyomor- és bélhurut, csontlágulás, vese- és hólyagbántalmak eseteiben kitünő eredménnyel használtaik, kellemes borviz. 1⁶/₁₀ literes üvegekben 42 fillér. — Üres üvegért 8 fillér térül vissza.

Mindenütt kapható. A forráskezelőség.

Főraktár **ÉDESKUTY L.** osászari és királyi udvari szállítónál
Budapest: Erzsébet-tér 8. Telefon 16—32.

A selektált (kiválogatott) anyarépákról nyert és impregnált takarmány-répamagnak manapság sem párja, sem konkurrencziája nincs.

Kapható:

Mauthner Ödön cs. és kir. udvari **Budapesten.** magkereskedésében

➡ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ➡

Hidegkut, T.- Kutas, T.-Rékás, Varjas, Végvár, Vinga és Zsebely.

Továbbá Kőszeghy Károly talajművelő gépének bemutatását elfogadta azzal, hogy azt Ferendia és Jezvin községében fogja kipróbálni, melynek költségeire egyben 100 koronát szavazott meg. Végül a választmány örömmel vette tudomásul Hertelendy Ferencz főispánnak az egyesület tagjai sorába való belépését.

Több bel- és tagsági ügy letárgyalása után elnök az ülést berekesztette.

A budapesti országos rózsakiállítás. Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület által a városligeti nagy Iparcsarnokban június 17—21-ig rendezendő rózsá- és pelargoniumkiállításnak rendezési munkálatai lázasan folynak és napról-napra emelkedik a kiállítás száma. A kiállítást rendező egyesület a hirtelen beállott meleg időjárásra való tekintettel, a mely a rózsáknak gyors fejlődését előmozdította, gondoskodott arról, hogy az egyes kiállítóknak a kiállításra már most beküldött rózsáit konzerválja és a hűtőházakban a kiállítás napjáig frissen, üdén eltartja. Azért legcélszerűbben teszik a kiállítani szándékozók, hogy ha rózsakészletük van, azonnal beküldik az Országos Magyar Kertészeti Egyesület Koronaherczeg-utca 16. szám alatt levő titkári hivatalába, a hol az előbb említett módon gondoskodnak a rózsák épségben tartásáról. A kiállítók díjazására 377 különböző állami és egyesületi arany-, ezüst- és bronzérem, továbbá dísz- és elismerő-oklevelek és Mauthner Ödön 100 koronás díja áll a zsűri rendelkezésére. A kiállítást Ráde Károly kertészeti tanintézeteki főkertész rendezi.

Mezőgazdasági tanfolyam néptanítók és gazdasági szaktanítónők számára. A földművelésügyi miniszter a gazdasági ismétlőiskolák vezetésére hivatott néptanítók, illetve szaktanítónők gazdasági kiképzésére július 20 tól bezárólag augusztus 14-ig az algyógyi, békéscsabai, breznóbányai, csákovári, csik-

szeredai, hódmezővásárhelyi, jászberényi, karcazi, komáromi, lugosi, nagyszentmiklósi, rimaszombati, szentimrei, szilágyosmlyói és szabadkai földműves iskolákban a múlt évhez hasonlóan 20—20 összesen 300 néptanító, a kecskeméti földműves-iskolában pedig 20 gazdasági szaktanítónő részére négyhetes mezőgazdasági tanfolyamot rendez. E tanfolyamra fölveendő minden egyes néptanító, illetve szaktanítónő egyszáz korona átalányban részesül, mely összegből negyven korona ellátási díj levonásával harmincz koronát jelentkezéskor, ugyanannyit a tanfolyam befejezése után fizetnek ki. A tanfolyamokra tényleg alkalmazásban lévő oly néptanítók, illetve szaktanítónők vétetnek föl, kik mezőgazdasági tanfolyamon még nem vettek részt. A tanfolyamokra fölvetetni kívánó egyének az iránt illetékes tanfelügyelőségek-nél tartoznak kellő időben jelentkezni. A kir. tanfelügyelők a folyamodók névsorát a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez terjesztik föl, a fölvetel pedig a vallás- és közoktatásügyi miniszter kijelölése alapján fog történni.

2135 farm — ajándékba. Az amerikai Egyesült-Államok kormánya május 1-én 2135 farmot adott ajándékba azoknak, akik kellő időben folyamodtak érte. A farmok mind-egyike 10—160 acre (4—64 hektár) nagyságú és az ugynevezett »száraz vidékek« közül ezek az elsők, a melyeket a kormány hatalmas vízduzzasztó gátak emelésével és csatornák készítésével használhatókká tett. Az öntözéshez szükséges vizet egy hatalmas tó szolgáltatja, a mely tavat egy két kilométer hosszú és 115 láb magas gáttal készítették. Nevadaban ezer ilyen nagyságú farm van és itt is a bányász-községek a »miningcamps« a legjobb fogyasztói a farmokon tenyésztett gyümölcsnek és zöldségféléknek. A czukkorrépa-tenyésztésre alkalmas farmok különösen a Jellowstone-Park bejáratánál, a montanai Great-Falls közelében vannak. De a legjobb farm-terület Nebraskaban, a Platt-River mellett van, ahol 40 ezer acre földet lehet öntözni. A csatorna, a mely ezt a területet öntözi, 140 angol mérföld hosszú. A vízduzzasztó gát 210 láb magas. A kormány azért ad ilyen nagy területeket, mert így valószínű, hogy a farmerek elegendő eleséget gyűjthetnek össze az állatok számára a télire, amikor megszűnik a legelés és sokszor ezrével megy tönkre az állat a hidegtől és eleség hiányában. A kormány azonkívül bizonyos távolságban falvak építésére adott területeket, hogy a farmerek együtt lakhassanak és ne legyen egyhangú az életük. Mivel a csatornák jelentékeny vizierőt képviselnek, ezeket a falvakat villamos világítással is elláthatják és a villamosságot más munkák végzésére, gépeknél is felhasználhatják. Természetesen egészen ingyen senki sem kap földet. A folyamodó először is 6—8 dollár bélyegilletéket fizet, továbbá az első tíz évben évente 3—6 dollárt acre-onként az öntözésért, később pedig csak fél dollárt. Ennek dacára tény, hogy a farmokat valószínűleg elajándékozták, mert a föld igen termékeny és az öntözés folytán ezerszeresen fizet.

Czikória-termelés hazánkban. Néhány éve gazdáink a czikória-termeléssel foglalkoznak, leginkább azért, hogy a Pátria című pótkávégár a hazai termésű czikóriát beváltja. Hogy a czikória-termelésnek a földművelésügyi mi-

niszter nagyobb lendületet adjon, elhatározta, hogy a beváltott czikóriamennyiség szerint a kanizsai pótkávégárat megfelelő államsegélyben részesíti. Mivel pedig az eddigi termelési eredmények azt mutatják, hogy a gazdák sem a növény termelésében, sem a megfelelő fajták kiválogatásával nem tudják a legjobb miveltési módot helyesen megválasztani: **Darányi földművelésügyi miniszter** elrendelte, hogy ugy a magyarvári növénytermelési kísérleti állomáson, valamint egyes erre vállalkozó gazdák földjén czikóriatermelési kísérletek történjenek, egyrészt a legjobb fajták kiválogatására, másrészt a legalkalmasabb miveltési módok megállapítására.

Az orosz czukorkogyrak kontingense. Az orosz czukorkongresszuson, a melyen a pénzügyminiszter képviselője is részt vett, vizsgálat tárgyává tették azt a kérdést is, hogy a brüsszeli konvenczió értelmében nyugat felé történő kivitel kontingense hogyan osztassék föl és elhatározták a kivitelnek a czukorgyarak között tényleges termelési mennyiségük arányában való fölosztását, föntartva, hogy minden gyár 80.000 pud czukrot a hazai szükséglet számára termel.

Lenkikészítő-gyár Érsekújváro'tt. A Magyar Kender- és Lenipar Részvénytársaság a kis magyar alföldön, Érsekújváro'tt nagyobb-szabású lenkikészítő-gyárat létesített. Darányi földművelésügyi miniszter a gyárvállalatnak nagyobb kamatmentes kölcsönt engedélyezett, kikötötte azonban, hogy tartozik a vállalat évenként legalább huszezer métermázsza lenkórót beváltani. Kikötötte továbbá, hogy a gyárvállalat munkásai magyar állampolgárok legyenek és a külföldről szerződött szakértők négy éven belül tartoznak a magyar honpolgári esküt letenni. A gyár különben egyike e nemben az ország legnagyobbjainak s április havában helyeztetett üzembe. A gyár felépítése ötvenkét hold területen fél millióba került s a legmodernebb gépekkel van felszerelve.

Gyümölcskiviteli részvénytársaság. Alig van mezőgazdaságunknak oly hatalmas nagy arányban lendülő ága, mint a gyümölcs-termelés. Évről-évre több és több a gyümölcs-fákkal beültetett terület száma, s azok az újabb száz, ötszáz holdas nagy gyümölcs-telepek okszerű műveléssel és kevés fajtaikkal annak tanúságai, hogy hazai termelőink a külföldi értékesebb piacok számára termelnek. A gyümölcs-termelésnek egyik jeles központja Nagybánya, melynek finom gyümölcse londoni, lipcsei és berlini piacokon igen keresett. Ezek szerint biztató kilátásokkal leginkább a termelők köréből kétszáz ezer korona alaptőkével részvénytársaság alakul, melynek célja a külföldi export szakzerű vezetése és a gyümölcsnek minél előnyösebb értékesítése. Ezzel a hírrel kapcsolatban említjük meg, hogy a gazdák ez évben nagyobb gyümölcs-termést

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

budapesti

gyapju-aukcziókra,

melyek idei első sorozata f. é. július hó 15-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti tervpályaudvar“ címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdvevényben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Magyar Általános Hitelbank
Áruosztály — Gyapjuárverések
Budapest, V., Nádor-utca 12. sz.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, czukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.
Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Szinye-Lipóczi Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

Boroszló Budapest
Kedvezményes árak és fizetési feltételek.

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák

Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít:

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. sz.

várnak s már több vidéken elhatározták, hogy az idén várható szép gyümölcsből kiállításokat rendeznek. Így az ősz folyamán Eperjesen gyümölcskiállítást és vásárt rendeznek a megyebeli gazdák.

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérigazgatója ügyfelei és azok alkalmazottai részére a folyó idényben is motor- és aratógépezési tanfolyamot rendez, a mely junius hó 15-től 20-ig a Kőbányai-uti telepen fog megtartatni. Mindazok, akik a tanfolyamon, a mely teljesen díjmentes, részt akarnak venni, az állami gépgyár vezérigazgatójának központi irodájában (Váci-körút 32.) jelentkezhetnek.

APRÓK.

A gabnadóllás ellen. A május végi bő esők után már látni itt-ott dőlt búzákat. Most már ez ellen nincs módunkban semmit sem tenni. Mert a divatos mód, a sarlózás és hengerezés már idejüket multák. Az előrelátó védekezésnek korábban kell végeznie. Ilyenek: kövér földekben a foszfátózás a vetéskor. A foszfátok erősebbé teszik a szalmát. Április hónapban a hengerezés vagy sarlózás. Leggyökeresebb eljárás lenne oly búzafajtákat mesterséges keresztezés útján előállítani, a melyeknek erős gyökfejük és kurta, vastag szalmájuk van. A külföldi búzafajta tenyésztők ez irányban dolgoznak is. Mi azonban ezeknek hasznát alig vehetjük, mert többnyire nem télálló és süké szegények. Nekünk magunknak kell a bánati búzát kereszteznünk és oly ivadékokra törekednünk kiválasztás útján, a melyek a vastag, erős szalma mellett oly minőségű szemet teremnek, mint a minő az Istentől jó kedvében teremtett magyar buza.

A német pinczeszövetkezetek bukása. Dr. Haas, a német szövetségek szövetségének nem tesz kedvező jelentést a német pinczeszövetkezetek sorsáról. Így az Oberwinteri pinczeszövetkezet 76.000 márkát veszített, a Heimerstenni 45.000 márkát, az Akerweileri 45.000 márkát, a Bachemi 20.000 márkát. A szervezés tehát nem volt szerencsés. Valóságos katasztrófa jelleget öltött a Rheingau pinczeszövetkezetek syndikátusa, a melynek igazgatója eltűnt a külföldön, miután 1 millió

márka passivát hagyott hátra. Ez egy rakás szövetséget döntött e bukásba. Ugy látszik, hogy a szövetség a borok közös kezelésére nem indult meg jó nyomon. Óvatosan kell tehát megindítanunk a mi szövetségeinket is. Franciaországban a kistermelők szövetségei úgy látszik sikerülnek, de a nagyarányú szövetségek ott is gyenge eredménnyel működnek, sőt feloszlának. Sajnos, de úgy látjuk, hogy a részvénytársulati forma a tagokra nézve kevésbé veszélyes. Ez esetben eladják boraikat a társulatnak és a társulat egynemű borok tömeges kezelése révén törekszik előnyöket elérni.

Fedett és szabad trágyatelepek. A laoni kísérleti állomás igazgatója, Pailot pontos kísérleteket tett arra nézve, hogy mi az előnye a trágyának, ha az eső ellen fedéllel védve van és ha nincs, mi a hátránya? A trágyák 3 hónapig feküdtek a telepen. Az eredmény az volt, hogy a fedett telepen 20%-al több volt a nitrogén, ép úgy a szemes anyag is. Szabad levegőn tehát a trágya sokat veszít értékéből.

Uj oltási mód a tuberkulózis ellen. A bécsi orvos-egyesületben Heymans genti (Belgium) orvostanár nagyszámú bécsi és külföldi orvos és állatorvos jelenlétében előadást tartott a szarvasmarhák tuberkulózis ellen való beoltásának egy új módszeréről. Az új eljárás, a mely fölötté egyszerű és igen hatásos, a himlő elleni védőoltás alapelvein nyugszik. A tuberkulózis elleni oltásoknál a főczél az, hogy a beoltandó testet olyan állapotba juttassuk, hogy a tuberkulózis infekciónak ellentálljon. Az új oltási eljárás a következő:

Sásból készített tokocskába egy miligramm tuberkulózis-bacillust helyez el és a sás végét zselatinnal elzárja. Az így elkészített tokocskát a beoltandó marha bőre alá varrják, úgy hogy az ott sejtfeleként működik. Az egyik oldalon a test nedvei hatolnak be a sástokocskába és táplálják a bacillusokat, a melyek ott elszaporodnak, de később elhalnak. Másrészt azonban a tuberkulózis bacillusok által termelt mérgek a sás csővéen keresztül kijutnak a szervezetbe, a hol ellenérget termelnek és ezáltal a szervezetet a további tuberkulózis infekciótól megvédik. Tizenkét-tizenhét hónap elteltével a sástokocskát eltávolítható, miután a bacillusok időközben elhaltak belsejében. Az ekképpen beoltott állatok már negyedik hónaptól kezdve a hatodik hónapig éppen úgy reagálnak a tuberkulózis injekciókra, mint a tényleg tuberkulózisos állatok. A tizenhétedik hónap elteltével a szarvasmarha teljesen immunissá válik a tuberkulózis ellen és még subcután injekciók esetén is egészséges marad. Az új oltási módszer egyszerű és veszélytelen, mert maguk a bacillusok nem jutnak ki a tokból, csak termékeik terjednek el a testben. Ez jelenleg a legideálisabb oltási módszer és nem lehetetlen, hogy jövőben terápiái célokra is eredményesen lesz alkalmazható.

Heymans tanár előadását követő vitában Detre dr. budapesti orvos is részt vett és a maga részéről örömmel üdvözölte az új oltási módszert, a mely az eddigi eljárásokkal ellentétben a teljes gyógyulást is elősegítheti, mert Heymans kísérleteiből máris az a remény mérhető, hogy a jövőben hatásos védőszert fog szolgáltatni a tuberkulózis ellen.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása.)

A lefolyt hó vége felé tetemesen meggyarapodott a vetőmagvak kelendősége. A hűvösebb időjárás és a gyakoribb eső nagyon hozzájárultak, hogy nagyobb rendelések érkeztek be muharmagra, köles-, mustár, főképen azonban tarlórépamagra. Az árak változatlanul maradtak.

Szesz.

A szeszüzletben e héten élénkebb kínálat uralkodott és a szeszarak gyéresebb kereslet folytán változatlanul zárulnak.

Elkelt finomított szesz adózva 163 koronáig, adózatlanul 64 koronáig.

Élesztőszesz adózva 161 50—162, adózatlanul 62 50—63 K kagyban.

Denaturált szesz hordóval együtt kötésre 53 50—54 50 K kelt el nagyban.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről gyér kínálat uralkodott és miután a vételkedv nem kielégítő a kínált tételek csak olcsóbb áron 58—59 K találtak vevőre.

Uj termelési idényre csak érdeklődés mutatkozik fix áron még üzlet kevés létesült.

Budapesten a kontingens nyersszesz ára 60—61 korona.

Budapesti zárlatárak nagyban:

Finomított szesz adózva	162 50—163 50 K
Finomított szesz adózatlan	63 50—64 50 »
Élesztőszesz adózva	161 50—162 — »
Élesztőszesz adózatlan	62 50—63 — »
Nyersszesz adózva	161—162 — »
Denaturált szesz	54—54 50 »

Készáru-tőzsde 1908. junius hó 12-én.

Fajta	Hektoliteronkénti súly kilogrammban	100 kilogramm készpénz ára Budapestben		100 kilogramm készpénz ára Budapestben	
		Kor.-tól	Kor.-ig	Kor.-tól	Kor.-ig
Buza:					
Tiszavidéki	75	23 25	23 65	79	24 15
"	76	23 65	23 95	80	—
"	77	23 85	24 15	81	—
"	78	23 95	24 25	—	—
Fehérmegyei	75	23 30	—	79	23 95
"	76	23 50	23 70	80	—
"	77	23 65	23 85	81	—
"	78	22 85	24 —	—	—
Pestvidéki	75	23 35	23 55	79	23 95
"	76	23 55	23 75	80	—
"	77	23 75	23 95	81	—
"	78	23 75	24 05	82	—
Bánsági	75	23 35	23 55	79	—
"	76	23 65	24 05	79	—
"	77	23 85	24 15	80	—
"	78	23 15	23 55	—	—
Bácskai	75	23 65	23 95	—	—
"	76	23 85	24 15	—	—
"	77	23 95	23 25	—	—
"	78	—	—	—	—
Rozs elsőrendű uj	—	—	—	20 30	20 60
középmínőségű (uj)	—	—	—	20 10	20 30
Árpa (akarmányárú, elsőrendű)	—	—	—	13 50	13 80
másodrendű	—	—	—	13 10	13 50
Köles	—	—	—	—	—
Zab elsőrendű (uj)	—	—	—	15 10	15 50
középmínőségű (uj)	—	—	—	14 90	15 10
Tengeri belföldi	—	—	—	—	13 60
román v. bolgár	—	—	—	—	—
Repezékáposzta	—	—	—	—	—

Kimutatás

a hazai nyilvános árakárak és szövetségi gabonárakárak gabona és örlemény forgalmáról és készleteiről.

1908. május 23-tól 1908. junius 6-ig.

A forgalom és készletek részletezése	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri
mennyisége métermázsákban					
I. Készlet és forgalom.*					
Készlet 1908. máj. hó 30-án	339.678	46.824	45.450	65.969	814.922
Betá- 1908. máj. 30-tól rozás) 1908. jun. 6-ig	26.148	3.858	725	22.309	110.658
Kitá- 1908. máj. 30-tól rozás) 1908. jun. 6-ig	37.283	17.686	5.357	16.259	42.789
Készlet 1908. junius hó 6-án	328.548	32.996	40.818	72.019	382.791

II. Az 1908. junius hó 6-án megállapított készletek részletezése.

A) Nyilvános árakárak.	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri
Barcs	9.334	209	—	14.794	72.411
Békéscsaba	4.237	—	397	231	1.130
Berettyóújfalú	1.788	388	301	804	967
Brasso	—	—	1.151	5.564	4.154
Budapest	215.883	11.205	1.402	23.100	42.367
Csákvár	8.352	479	—	864	4.233
Czegléd	4.768	350	2.477	777	104
Debreczen	3.010	6.555	2.869	1.433	676
Érmihályfalva	—	—	—	—	2.292
Fiume	3.241	130	4.859	8.129	76.343
Kaba	4.102	712	883	10	2.80
Karczag	11.388	—	238	9	—
Kassa	85	—	3.332	803	125
Kisujváros	8.828	32	1.048	—	132
Kisvárd	2.150	2.105	42	60	785
Kolozsvár	7.384	—	1.145	2.603	724
Marosvásárhely	—	—	521	211	586
Marosvásárhely	—	—	883	54	—
Mátészalka	2.597	2.741	—	107	1.696
Mezőtúr	17.419	—	270	53	5.816
Miskolc	—	—	5.170	1.053	615
Nagybecskerek	3.396	1.043	243	2.068	38.690
Nagykanizsa	—	—	10.139	1.271	2.596
Nagyszalonta	296	820	—	589	12
Nagyzeben	—	—	—	—	—
Nagy-Várad	2.017	278	—	37	41
Nyíregyháza	4.108	4.655	1.134	84	885
Nyitra	235	—	700	156	—
Pancsova	132	—	—	150	3.306
Pozsony	1.345	1.180	7.350	198	508
Szarvas	8.323	—	2.015	105	1.874
Szatmár-Németi	—	—	—	—	—
Szeged	646	—	1.234	—	1.307
Szoboszló	95	15	3.923	8	203
Szombathely	23	118	4.778	550	347
Temesvár	94	—	490	1.115	7.688
Versce	—	—	—	766	8.314
Szilcsok	358	—	—	5.331	4.144
Zágráb	—	—	—	—	—
Zimony	—	—	—	—	—
B) Szövetkezeti gabonárakárak.	1.658	138	4.870	6.613	24 20

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ordódy Lajos.

Kévekötelek

Bellán-féle szabadalom

Mindkét végén pirosra festve.

Manilla-zsineg kévekötegekhez;

Kötélárak hosszú szálú bácskai kenderből minden célra;

Ökörszálkosarak erős kenderzsinórból;

Zsákok minden célra, kender-, len- és jutaszövekből;

Zsákkötő-zsineg és varróspárga;

Szőlőtáposó zsákok;

Szőlőkötőző fonalak;

Ponyvák vízmentes és természetes szövekből minden célra;

Kender géptömítés és fonásra, valamint kőcz géptisztításra;

Kendertömők különféle minőségben;

Abraktarlsznyák ritkán szöve kenderzsinórból, tömören szöve juta- és kendervászonból;

Lóhálók, tennispálya-bekerítő és középhálók, torna-készletek, függő ágyak stb. legelőnyösebben szerezhetők be

Bellán Mátyás

kender-, kötél- és sport-áru kézműipar telepén

DUNACSEB (Bácska).

Árjegyzék kívánatra ingyen küldetik.

! Utólérhetetlen teljesítésben és könnyű jarásban!

Uj gabona-
aratógép
„Handy“

Szénaforgatók — Lógereblyék

Uj fűkaszálo „Darling“ kedvence minden tulajdonosának, szőlő- és az amerikai gyártmányoknál. ▽

UMRATH és TSA BUDAPEST, V. KER.,
Váci-körut 60. szám.

Gőzeséplőkészletek 12 HP-ig. — Ipari mozdonyok 200 HP-ig.

Minden garanciát vállalok!

Minden garanciát vállalok!

hogy az én hires szőlőoltógummim, a

„TRISSIN“

14 napig nap és eső dacára kitart a tőkén.

A köszönő levelek százát tudom bemutatni.

Minta és árjegyzék ingyen és bérmentve,

OESTERREICHER RUDOLF

Wien, II., Lilienbrunn-Gasse 10.

Sertés-eladások és vételek

legjobban és legpontosabban eszközöltetnek, sovány, úgy hizott állapotban **URL REZSÓ** sertésbizományosnál, Budapest, VIII., Népszínház-u. 22. (Polgári serfőzde

bérpalota). — Telefon: 97—05 Interurbán. — Felvilágosítással készséggel szolgál.

HAUPTNER

Állattenyésztési és ápolási, valamint állatorvosi műszerek és eszközök!

mint: bázisingsondák, trocárok, Irrigatorok, sebfeckendők, klystírek, Dr. Raebiger-féle hüvelykenőcs-fecskendő, szegecselhető Crotalla füljelzők, tetováló fogók, ló- és marhanyíró-gépek és ollók, stb. stb. — Magyarországi főraktár:

GEITTNER és RAUSCH
cégnél

Budapest, VI., Andrassy-ut 8. sz.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TAKARMÁNYRÉPAMAGOK
UJ IRÁNYELVEK SZERINT TENYÉSZTVE.
WOHANKA-FÉLE JAVITOTT

ECKENDORFI, MAM MUTH, OBERNDORFI
TENYÉSZTÉSE VEGYI FAJVALASZTÁS ALAPJÁN,
NAGY TÁPANYAG-TARTALOM és TÖMEGTERMELES
~ SZAVATOLÁS MELLETT ~
WOHANKA és TÁRS BUDAPEST,
V. VÁCI-KÖRÜT 76.
HELLER MÓR BPEST.

A burgonyapermetezés ideje elérkezett!

A magyar óvári m. kir. növénykörtani állomás beható kísérletei, valamint számos gazda tapasztalatai igazolják, hogy a burgonyavész elleni küzdelemben a leghatékonyabb szer a

dr. Aschenbrandt-féle bordói por.

A burgonya permetezését kétszer és pedig június és július hónapban kell 2%-os bordói por oldatból eszközölni. A permetezés szokása abban nyilvánul, hogy fokozza a termést, emeli a burgonya keményítő tartalmát és gyorsítja az érést.

A bordói por ára mmázsánként 72 K, detailban 76 K.

A port árusítja és részletes ismertetést küld a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

A por ezenkívül megrendelhető: Gazdasági Egyesületnél Arad; Hangya Szövetkezetnél Budapest, (Boráros-tér); Szávosty Eminél Budapest, (Eötvös-tér 2.); Jánbor Gézánál Békés-Gyula; Kontsek Gézánál Debreczen; Vörös Józ ef-nél Esztergom; Keleti Lászlónál Hatvan; Mahr Károly-nál Miskolcz; Városi és járási gazdakörnél Nagykanizsa; Hoffmann Adolfnál Nyíregyháza; Bukavina Nándornál Szabadka; Szűcs Jozsefnél Szatmár; Tóth Péternél Szeged; Kovács Pálnál Székesfehérvár; Kimmel Gyulánál Temesvár; Szemerey János-nál Veszprém.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám,

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.	
Alapítványok a kormány hozzájárulásával . . .	1,970.340.— kor.	1,970.340.— kor.	
Tartalékok	764.760.16 "	764.760.16 "	
Összesen: 2,735.104.16 kor			
1901. évi fölösleg	90.349.— kor.	1904. évi fölösleg	72.438.23 kor
1902. " "	59.782.26 "	1905. " "	61.730.60 "
1903. " "	109.331.73 "	1906. " "	39.243.65 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből ugy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfeleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2%-os díjvisszatérítésben részesültek. — Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosításukat, 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Gőzekék, uti mozdonyok, cséplőgépek hajtásához.

Felvilágosítás- és szakszerű utasítások szolgálunk. Szíves megkeresések: Zentral-Direction der Österreichischen Berg- und Hüttenwerks-Gesellschaft Teschen, (Osztrák Szilézia) vagy:

Az Osztrák Bánya- és Kohászati Társaság Magyarországi Képviseletéhez Budapesten, IX. kerület, Üllői-út 25. szám (Köztelek) földszint 3. szám kéretnek.

Uradalom

Nógrádban, Hevesmegye határán, 1080 hold, terméssel, felszereléssel, kedvező fizetési feltételekkel eladó. Csak komoly vevőknek nyújt felvilágosítást: Bellusi Baross Kálmán, Bpest, Enyedi-u. 12.

Eladó

üzemnagyobbítás miatt egy 35 HP szivógázmotor, legjobb karban, 2 éves, jutányo árban, Griebisch Béla szolgálóházai (Fejér m.) hengermalomban, ahol üzembem megtekinthető.

BÁRDOS és BRACHFELD

műszaki és villamossági vállalat

BUDAPEST

VI., Gyár-utca 23. szám.

Villamossági osztály:

Villamos világítási és erőátviteli telepek, kastélyok, gazdaságok, gyárak, malmok, fűrésztelepek és községek részére.

Ájánlat ingyen és bérmentve.

Vétel és kölesön, uj és egyszer használt kar / tellen kívüli

burgonya- mag- gabona- faszén- gyapju- ZSÁK kazal- repce- behordási rostaalj- waggon- PONYVA

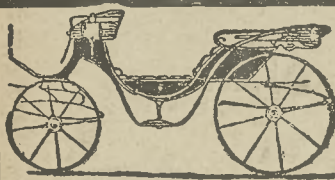
NAGEL ADOLF

Budapest, Arany János-utca 10.

„HUNGARIA“ kettős kézi kéve- kötelek favéggel, aratógép zsine-gek, szőlőkötöző fonal, kötéláru, zsák-zsineg, lópokróc.

Zsák- és ponyvagár. Kölcsonintézet. Vétel, eladás és cserélés.

Sürgönczim: Nagela Budapest. Vidékl telefon 35—92.

Kocsigyártás.

Budapesti kovacs- és kocsigyártó- ipartestület védnöksége alatt álló **Kocsi Árucarnok Szövetkezet** BUDAPEST, VII. kerület, Rákóczi-ut 72. szám. Magyarország legnagyobb kocsi-raktára.

Szőlőtulajdonosok!!

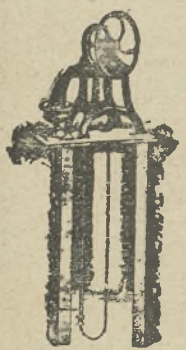
„PERONOSPIN“ mely már 7 év óta használatban van, hatásában sokkal jobb és olcsóbb permetezésnél, mint a kékkő. Egy csomag 1 hektó vizre 50 fillér. 10 csomag rendelésnél bérmentve küldi:

DEMETER G. Gyógyszerész, Szászváros, 60. szám.

MAGYAR LÁNCZKUT- ÉS GÉPGYÁR

RACK G. ÉS TÁRSA BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-UT 133/b. Telefon: 95—37. — Sürgönczim: Lánczkutgyár Budapest Thökölyut.

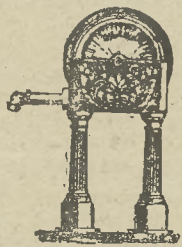
LÁNCZKUTAK

a legmodernebb javított szerkezettel, csövek rézből, láncz ezinezett aczélból. — Gummi könnyen kicserélhető.

Minden mélységre alkalmas.

Nagy munkaképesség. Könnyű járás.

DIANA zárt lánczkut

HUNGARIA nyitott lánczkut

Ép és üzemképes állapotban levő 8 HP Clayton-féle 18806. sz. lo-comobil 1907. július 6-án nyomatott, hozzá cséplőszekevényel és felszereléssel első kézből igen olcsón eladó. Czím: **Bengyel Antal, Gyöngyös.**

FÉLÁRBAN

egy 8 HP államvasuti használt, de jó karban levő elevátor, továbbá 4 drb marokrakó aratógép

Kovács Soma és Társa czégnél ARADON.

Legolcsóbb

beszerzési forrás eredeti Manilla kéveköti fonalra Kovács Soma és Társa czégnél Aradon.

Világhírű szabadalom 18 államban

Stádel-Torkos földmérő-taliga kapható Stádel gép gyárában, Győrött

Magyar Erdész

erdészeti és vadászati szaklap Szerkeszti és kiadja

IMECSFALVI IMECS BÉLA Borsod-Apátfalván.

Előfizetési ár: Egész évre. . . 14 korona.

Istálló-

mennyezetek tökéletes páramentesítése,

nedves falak

gyökere száraztatétele, szab. „KOSMOS“ hornyolt aszfaltlemezzel kitűnően bevált.

FELVILÁGOSÍTÁST AD: GREIF ANTAL, mérnök, Budapest, VIII., Salgótróma-utca 10. (TELEFON.)

A HELLER-féle „KING“

gyorsmeszelő és fertőtlenítő gép. az ecsetmunka 20-szorosát teljesíti.

Legnagyobb megtakarítás időben, pénzben és anyagban!

A „King“ kiváló gyorsmeszelő és fertőtlenítő-gép sokoldalú használhatósága miatt egy mezőgazdaságban sem nélkülözhető. A szivattyuk teljesen tömör sárgarézből készültek, javítások majdnem teljesen kizártak. „King“ tömlővezetékekkel többet teljesít, mint 20 ember ecsettel és mindenféle állványozást és előmunkálót feleslegessé tesz. Ezen gép egy nap alatt kifizetődik. Kimerítő prospektus 302. sz. a. a magyarországi vezérképviselőtől: **WAIDL EMIL Budapest, VII., Huszár-utca 6.** kérendő. — Pontos munkateljesítményért szavatolunk. — Prospektus ingyen és bérmentve.

RAPID kézi műtrágya-szóró készülék.

Ezen műtrágyaszóró-készülék

Fischl V. gazdasági intéző ur szak-szerű kísérletezés után találta fel. — A régi szokásos kézi szórással szemben előnye, hogy a munkás kezét és ruháját nem támadja meg; a használatban levő nagy gépekkel szemben előnye az olcsó ár, egyszerű kezelés s hogy egy ember naponként 7—8 holdat, vetőlépésben haladva, kényelmesen beszórhat. A beállítható szórókanál által az elszórandó mennyiség pontosan szabályozható. Ára Budapesten darabonként 60.— K. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál.

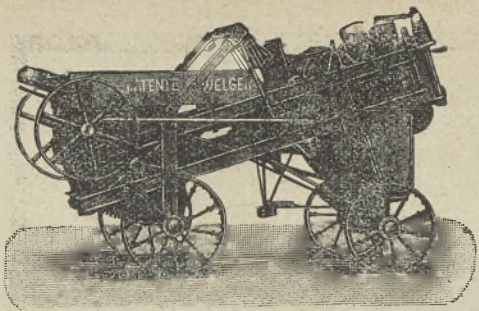
WEISZ JAKAB

a szabadkai műtrágya-gyár képviselője Budapest, V., Lipót-körút 7.

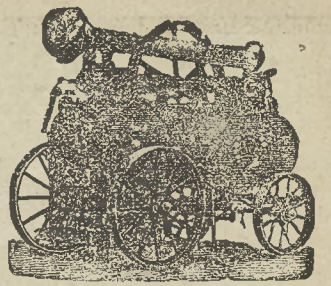
Cséry-féle SZEMÉTRÁGYA

nyári szállításra különösen mérsékelt áron kapható.

Részletes felvilágosítással és ismertetéssel szolgál: **Bayenthal és Lévy** Budapest, V., Bálvány-utca 26.

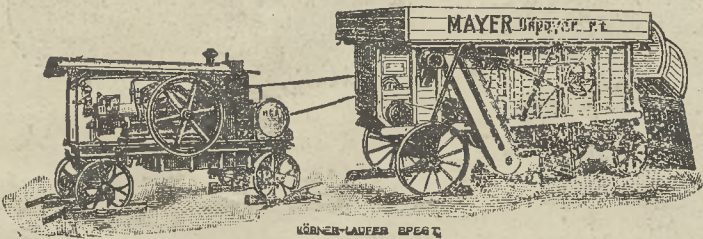
GÉPVÁSÁR

Ajánlható beszerzési források.

MAYER GÉPGYÁR

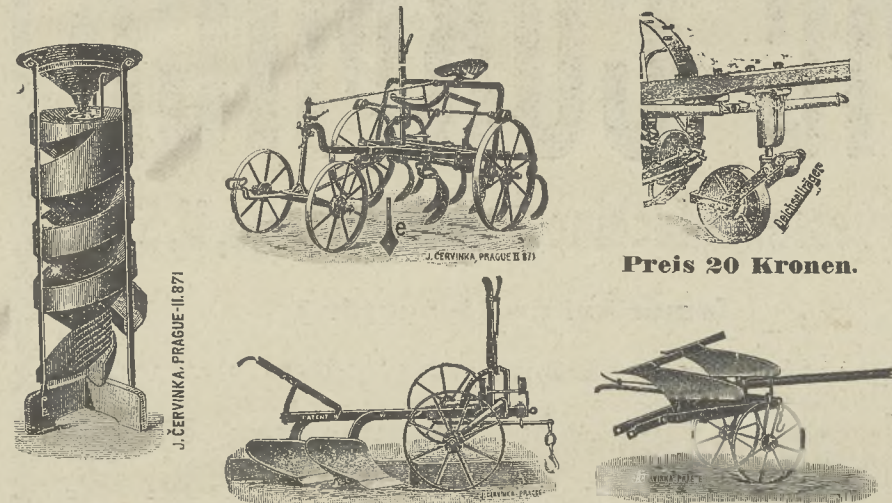
vas- és fémöntőde részvénytársaság
SZOMBATHELY—BUDAPEST, VI., Váci-körut 61. sz.

KÖNIG-LAUFER SPEER

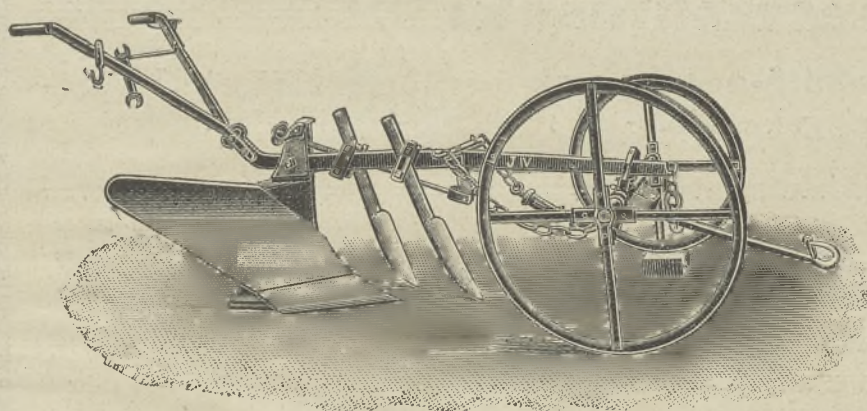
Malom-építéssel, motor-osztály, mindennemű gazdasági gépek gyártása. Hazai gyártmány. Kitűnő munka. Kedvező feltételek. Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

JOHANN ČERVINKA, PRAG II. HAVLIČEKPLATZ No. 26.

Preis 20 Kronen.

Offeriert als Spezialität die weltberühmten automatischen Schnecken-Trieure, vorzügliche massive Stahl-Kultivatoren mit amerikanischen in Oel gehärteten Stahl-federzinken, patentierte Deichselträger zu Mähmaschinen, wie überhaupt zu Maschinen mit schwerer Deichsel und 2-scharige Stahl-Pflüge, kippar, mit Deichsel.

Gyakorlatban kitűnőnek bizonyult :: szabadalmazott kétsorosozlyás, elzárható

JURENÁK-ekéket

szállít:

„KÜHNE” mezőgazdasági gépgyár részvénytársaság
MOSONBAN.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57/a. sz.

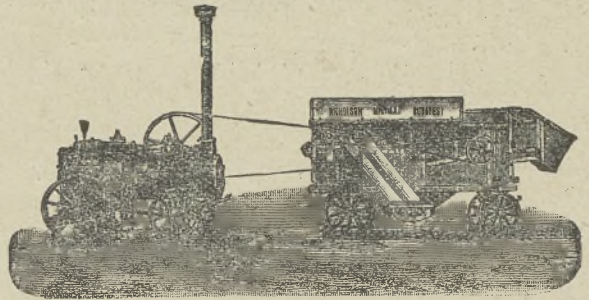
Fiókraktárak: Debreczen és Temesvár.

Ezenkívül megrendelhetők: Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest, V., Alkotmány-utca 31. és Agrikultura mezőgazdák ellátó r.t.-nél, Budapest, V., Zoltán-utca 12. sz.

Régi egytetemes (Sack-rendszerű) ekék gerendelyeinek átváltoztatása JURENÁK-rendszerre darabonként K 22.—

Rendelések idejekorán eszközöndők.

„NICHOLSON” gépgyár részv.-társ. BUDAPEST, VI. ker., Váci-út 17. szám.

Ajánlja saját, hazai gyártmányu gőzmozgonyait, cséplőgépeit, szalmakazalozóit, herefejtő-gépeit, „Gloria” páros soru és tolóhenger rendszerű „Nemzeti” sorvető gépeit, legújabb rendszerű váltva forgatható „GÖZEKÉIT” 10” mély szántásig; valamint egyéb gazdasági gépeit.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Mindenféle Szivattyúk

házi és nyilvános használatra, gyári és ipari célokra.

Vas- és ólomcsövek bármely nagyságban.
ISTÁLLÓ - VEZETÉKEK.

Mérlegek

legújabb és javított rendszerűek.

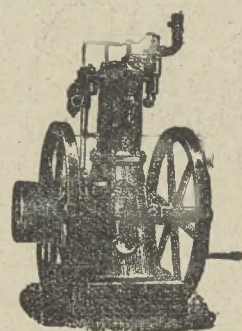
Szivattyúk és Mérlegek

tejgazdasági üzemekre kaphatók:

W. GARVENS

Központi és főiroda: „Garvenswerke” Bécs II., Handelsquai 130.
Mintatelep: Wien I., Schwarzenberg-Strae 6.

Arjegyzékek díjtalanul és portómentesen küldetnek.

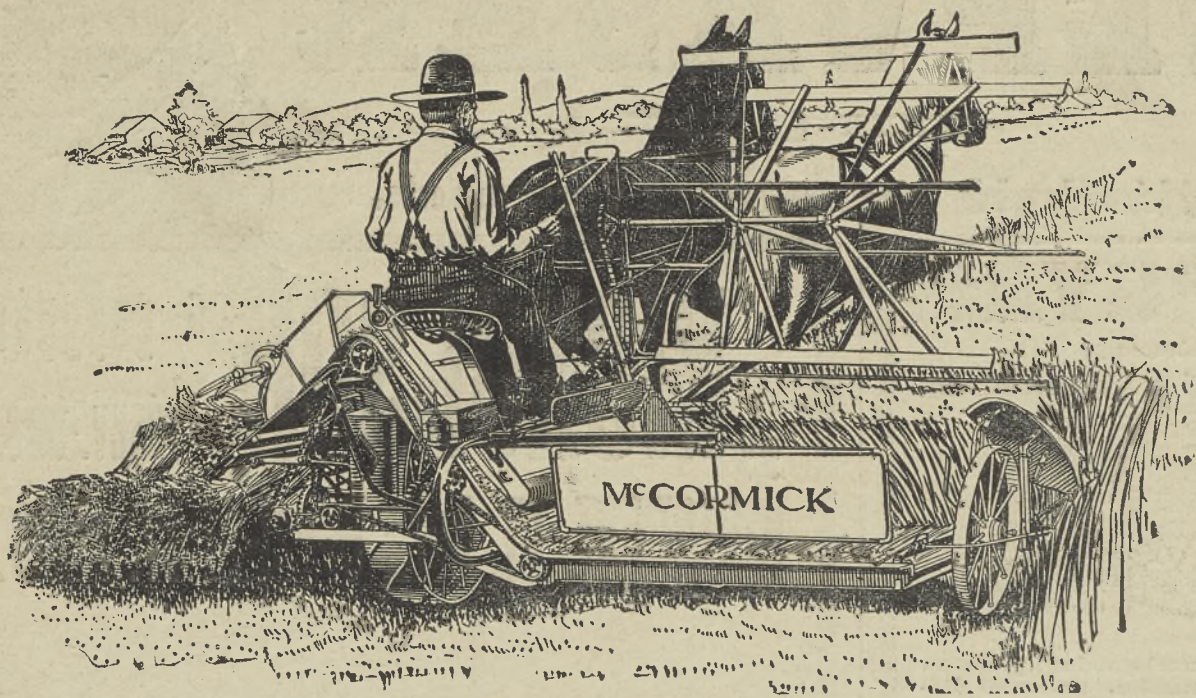
Takarékonykamra-berendezések Reformator-motorral.

Kívánatra saját rendszerünk szerint vízvezetéki és villanyvilágítási üzemmel kombináljuk.

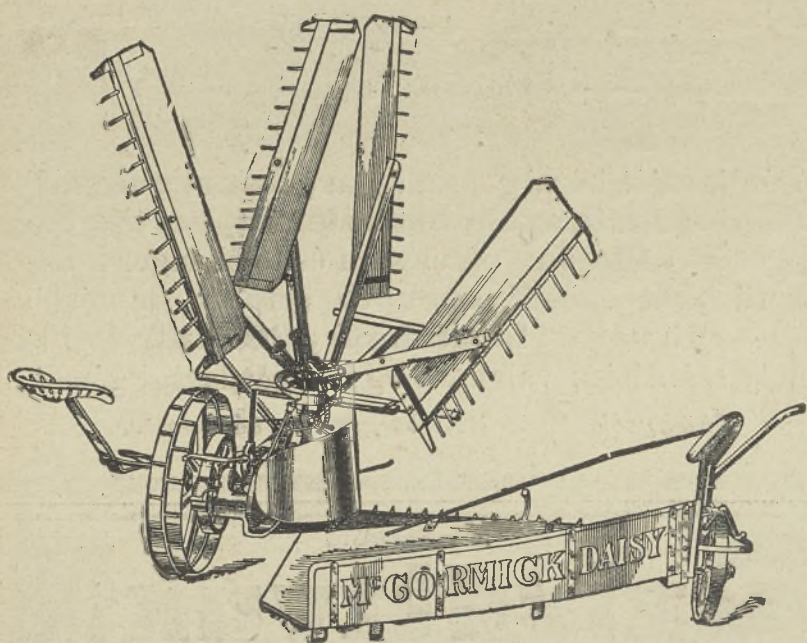
Olesó üzem! Teljes üzembiztonság!

Néhány referenzia: Turonyi Biedermann-féle uradalom Mozsgó, Turonyi Biedermann-féle uradalom Endrőcz, Turonyi Biedermann-féle uradalom Okorág-Kárász, lovag dr. Fioch-Reyhersberg Alfréd gazdasága Szódrákos-Csörög-Göd, bezerédi Bezeredy Andor gazdasága Ménfő, Rójtöki Bauer Antal gazdasága Bódé, u. p. Ajka, Győri dr. Kautz Gyula gazdasága Györgyháza, u. p. Börny, Sg. Segesváry Ödön gazdasága Iktád-Domony, dr. Schwarcz István Kis-Szántó, u. p. Bors, Milotai gazdaság Milota, u. p. Tisza-Ujlak. — További felvilágosítással és ajánlattal

szolgál: SIGNER F. és R. mérnöki vállalat, Budapest, V., Rálmán-utca 15.

Eredeti Mc Cormick
Manila kévekötőfonal

Mc CORMICK

Harvesting Machine Comp., Chicago, U. S. A.

(amerikai aratógépgyár.)

Igazgatósága és főraktára: _____

Budapest, V. ker., Alkotmány-utcza 12. sz.

Speczialitások: _____

Kévekötő-aratógépek 5 és 6 ang. láb metsző szélességgel, szállító- és rudhordó-készülékkel.

Szabadalmazott _____

kalászemelő

„Daisy“ marokrakó aratógép — automatikus — asztalfelhajtó-készülékkel.

„New 4“ fűkaszalógépek 3½, 4½ és 5 ang. láb.

Szabadalmazott _____

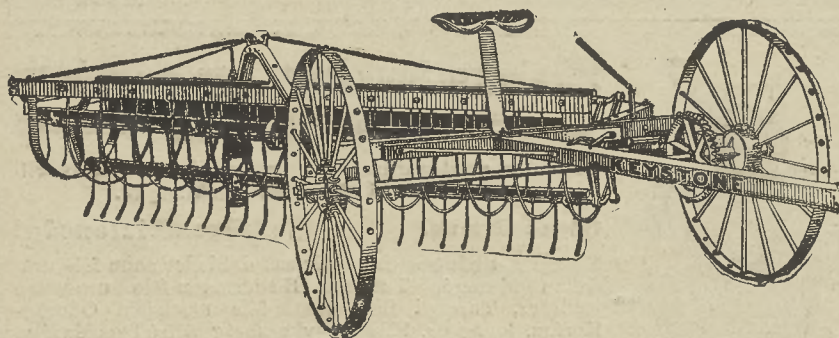
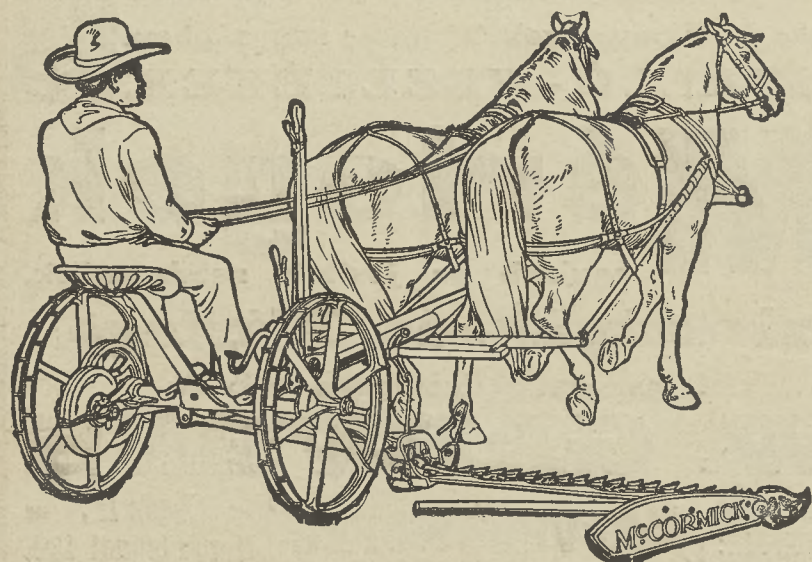
„Dán“ késgerenda

selyemfü, mohos rétek stb. kaszálására.

„Sidedelivery“ egyesített szénagyűjtő- és forgatógép (ujdonság).

Aczél lókapák tengeri, burgonya, szőlő kapálására.

14 fogas cultivator 7 darab külön gyomlálókéssel; tengeri, szőlő, takarmányrépa stb. kapálására.

Nagy képes katalógus és árjegyzék kívánságra díjmentesen.

A legkedveltebb és legjobban bevált

Kéveköto-aratógépek
Marokrakó-aratógépek
Kaszálógépek, Gyűjtőgépek a **Deering-félek.**

Ajánlja egyszersmind a jelen idényre **SACK RUDOLF** elismert kitűnő **aczélekeit, kapáló- és töltőgető-ekéit** és más egyéb legtökéletesebb **talajmivelő eszközeit és gépeit.**

Mindezeket a legmesszebbre terjedő szavatosság mellett szállítja és kimerítő ismertetést kívánatra ingyen és bérmentve küld:

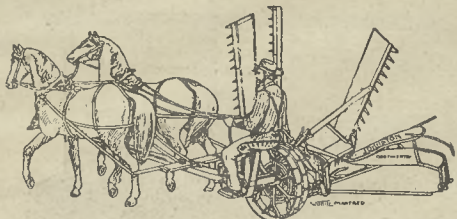

PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépüzlete

Budapest, V., Váci-körút 52.

KNOTEK-féle arató- és fűkaszaló-gépek.

Elsőrangú gyártmány. — Legmesszebbmenő jótállás, olcsó árak és kedvező föltételek.

Szücs Ödön

BUDAPEST,

VI. ker., Nagymező-utca 66.

Nagy gyári raktár gőzcséplő-szerelvényekből, állandósított és kerekekre szerelt motorokból és szab. alsó- és felső kiömlésű

„KINCSEM“-vetőgépekből.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tessék árjegyzéket kérni!

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros.

Gyár és iroda:

Budapest, VII., Garay-utca 6—8. sz.

Elvállal: Központi-, víz-, lég- és gőzfűtések, légszesz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, clozetek, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb., nemkülönbön kőszén-, olaj- és petróleum-váladákból nyert gázok értékesítését célzó készülékek létesítését, városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelem előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Legjobb minőségű kőanyag-csővek raktáron.

MÓTOROK
mindenféle gazdasági gépek hajtására.

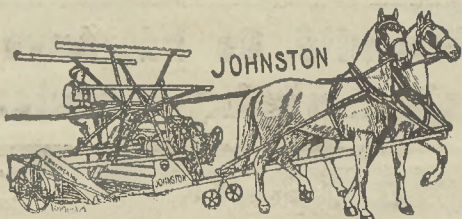
A hajtóerő benzin, spiritusz, kohógáz vagy generátorgáz. Üzemeltetés 1 1/2—2 1/2 fillér óránként és lóerőnként.

Gőzekék. Gabonaelevátorok. Örlő- és daráló hengerek. Benzin- és spiritusz-lokomobilok. Villamos világítás teljes berendezése. Villamos ívlámpák.

Árjegyzékkel és költségvetéssel szívesen szolgál!

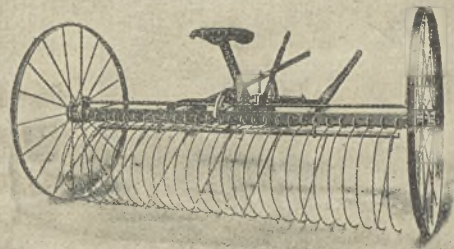
Ganz és Társa

vasöntő- és gépgyár részvénytársulat BUDAPESTEN.

A The Johnstone Harvester Co.

legmodernebb amerikai speciális aratógépgyár, mely a magyarországi használatra szánt gépeket teljesen a hazai viszonyokra alkalmazva készíti.

JOHNSTON

kéveköto aratógépek
marokrakó aratógépek
fűkaszalók
szénaforgatók és gyűjtőgépek

a legtökéletesebb szerkezetű, legkönnyebb kezelésű és legmegbízhatóbb munkateljesítésű e nemű gyártmányok a világon.

A „JOHNSTON“ aratógépek dőlt gabonában is jó munkát végeznek.

Az 1907-iki idényben 1600 „JOHNSTON“ gép talált Magyarországon legelőkelőbb uradalmi körében elhelyezésre; 1908-ra már eddig is beérkezett több mint ezer darabra szóló utánrendelés a „JOHNSTON“-gépre. Birtokosainak megelégedését minden dicséretnél meggyőzőbben bizonyítja:

Vezérképviselő és főraktár:

Melichár Ferencz
Bächer Rudolf
Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Gőzmívelés.

Nagyobb területek szántását **gőzekével**

hajlandó vagyok elvállalni; épügy

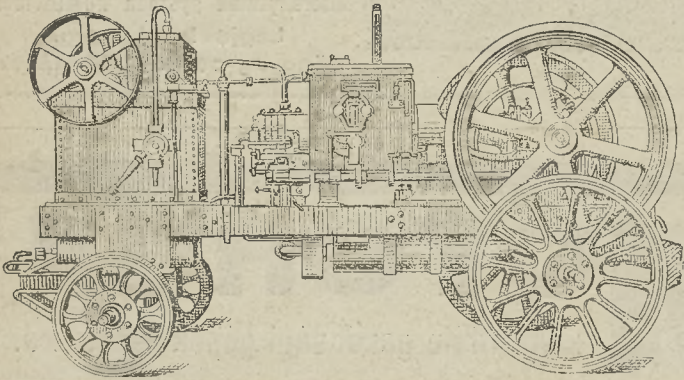
mélyrigolozást szőlő-telepítésekhez.

Érdeklődők kéretnek, hogy alanti címemhez forduljanak:

WOLFF ERNŐ gőzszántási vállalkozó
Budapest — Kelenföld.

LANGEN és WOLF motorgyár

BUDAPEST, VI., Váci-körút 59.

Eredeti *****

„OTTO“

-féle lokomobílok, benzín- és szivógáz-motorok. *****

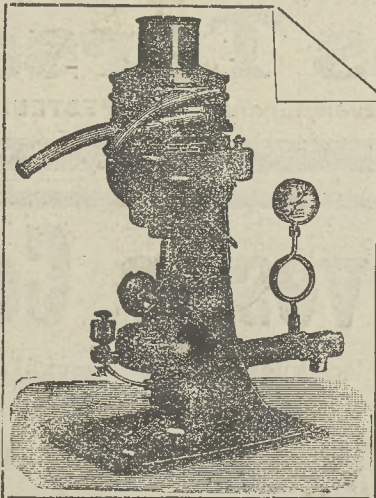
Kényelmes
fizetési
feltételek.

ALFA-SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN. *****

TEJGAZDASÁGI
GÉPGYÁR. *****

Iroda, raktár és gyártelep:
VI., Lomb-utca 11.

Alfa-Laval Separatorok
kezi és erőhajtásra *****

40—2000 ltr óránkénti munkabírással.
Mindennemű tejgazdasági eszközök
és gépek gyártása. Tejgazdasági tele-
pek berendezése és átalakítása.
Díjtalan tanácsadás minden tejgaz-
dasági kérdésben. Árjegyzékek, ter-
vek és költségvetések bérmentve.

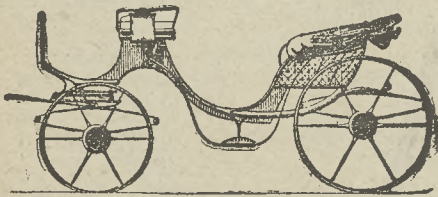
Több mint 770 első díj!

Több mint 500.000 Alfa-Laval
Separator az egész világon!

!! Az Alfa-Laval Separator a legjobb !!

Stumpf Testvérek kocsigyártása.

Budapest, IX., Vágóhid-utca 2. Soroksári-út sarok. ***** Alapított 1871.

Dus raktár új és használt kocsik-
ból. Használt kocsik becserél-
tetnek és átalakítások elfogad-
tatnak jutányos árak mellett.
Ugyszint mindenféle üzleti
és gazdasági kocsik készítése.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

Kwizda-féle RESTITUTIONSFLUID

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára K 2.80.

Az udvari istállóban, továbbá a nagyobb katonai
és polgári istállóban több mint 40 év óta haszná-
latban, nagyobb strapák előtt és után való erősítésre
és erőgyűjtésre, az inak merevségénél stb. képesíti
a lovat a legnagyobb munkabírásra a trainingben.

**A Kwizda-féle
Restitutionsfluid**

csak ezen védjeggyel valódi.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten, VI., Király-utca 12.
VI., Andrásy-ut 28.

Jutalmazó mellékipar gazdák számára

Homokból és cemenből mindenki szakismeret nélkül előállíthat
homoktéglaikat, cement-födélcserepeket, csöveket csatornázásra,
alagsóvezéseket, padlólapokat, itató vályukat stb. **Felette egy-
szerű gyártás kipróbált gépeinkkel és formáinkkal.**
Kívánatra ingyen küldjük 84-es számú árjegyzékünket. Könnyen
érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzem-berendezés-
hez oktatót küldünk, kívánatra állandóan is. **Levelezés magyar nyelven.**

Különlegességi gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. Gaspary & Co.

MARKRANSTÄDT bei Leipzig.

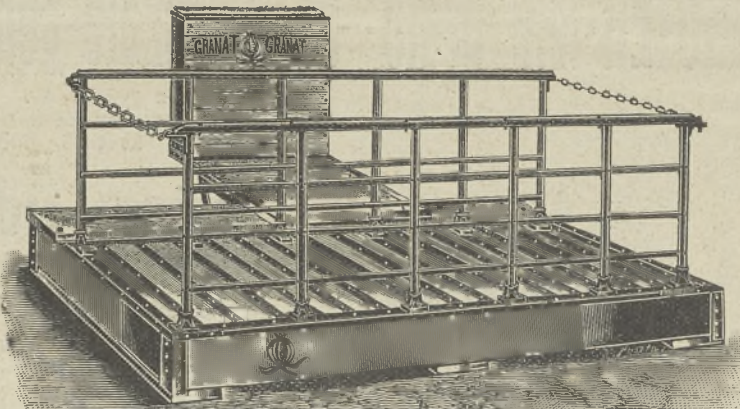
Homokvizsgálat, próbafeldolgozás, minták ingyen.

Legnagyobb gyár
a maga nemében

270 munkás
95 szabadalom stb.

**„GRANAT“ MÉRLEGGYÁR ZWARG ÉS RINGEISEN TESTVÉREK
BUDAPESTEN.**

Ajánlják mérleggyártmányaikat és pedig: egyensúly-, tizedes-, százados-
előállat- és hidmérlegeiket a legmegbízhatóbb és legolcsóbb kivitelben. — Gyár:
III. ker., Szépvölgy- **RINGEISEN TESTVÉREK** V. ker., Hold-
utca 8. sz. Raktár: **utca 21. sz.**

**Meszelő, fertőtlenítő és kátrányozó
gép. Gyümölcsfa- és növénypermetező.**

Tömérdek előny az ecset munkájával szem-
ben. 90% idő-, anyag-megtakarítás.

Sokoldalú felhasználhatóság, hasznos és nagyon rentabilis
a mezőgazdaságra nézve. Többszörösen kiütközve díjakkal.
„Grand Prix“ Brüsszel 1907.

Bebizonyíthatólag

a 20—40-szeresét végzi egy munkásnak.

Különbféle árak és konstrukciók. Kezelés egy vagy két
emberrel. Ezer és ezer fényes elismerő bizonyítvány áll
rendelkezésre. — Kérjen prospektust 246. szám alatt.

Rudolf Krása Wien, VII., Kirchengasse 29.